

Ob robu pripisane

* TITO JE NEHAL teči za busom, ki vozi v Utopijo. Vsaj tako je sklepali iz vse njegove politike zadnjih časov, ki jo je šel podpisat in zapečatiti v London. Zadnje poročilo iz Beograda, objavljeno v listu The New York Times, naznanja, da bo poslej v Jugoslaviji spet dovoljeno svobodno podjetništvo, to se pravi, da bodo trgovci spet lahko samostojno trgovali in delali dobičke, od katerih bodo plačevali vladi davke. Vse bo polagoma zopet tako kakor v kapitalistični družbi buržujskih reakcionarjev, katerih glavni predstavniki so Angleži, kamor je šel nedavno Tito po nauke, navodila in — ukaže. . . Vsega tega sicer ne dela rad, toda sila kola lomi! Radi bi le brali tisto, kar mu je Churchill predložil v podpis in kar je Tito poslušno podpisal. Gosti je, zračni cirkusi in kraljevski sprejemi so bili namreč natančno vnaprej preračunani, kakor tudi obresti, ki jih bodo nosili.

* NIKAKEGA VZROKA nima, da ne bi z zadoščanjem pozdravili vsake politike, ki naj pripomore, da bo jugoslovansko ljudstvo bolj svobodno zadihalo. Naglasiti hočemo le to, da Titove "nove orientacije" ne smemo smatrati za čednost, temveč za potrebo, česar se pred vsem zahtevajo Angleži. Spriču usode, ki je bila delež številnih visokostojajočih kremljskih lutk v drugih komunističnih državah, kakšna alternativa je Titu še preostala? Če bi bil kapituliral Stalinu, bi bil danes verjetno tam, kjer so Rajk, Slansky in številni drugi. Zveze z Zapadom pomembno ne samo možno rešitev njegovega režima, temveč tudi njegovega življenja. Nihče namreč ne ve, kaj utegne prinesiti jutrišnji dan. Hitler ni imel zatočišča, kamor bi se mogel ob času smrtne nevarnosti zateči. Tito ga je šel osebno in ob času iskat. . . Jasno je, da je Titu pred vsem pred očmi varnost lastnega življenja; ohranitev jugoslovanske neodvisnosti mu je sekundarnega pomena. V slučaju potrebe se da namreč tudi drugod prijetno živeti, če ima človek denar.

* ZDAJ, KO JADRA TITO z razpetimi jadrji v zapadne vode, se čudoma čudimo, kaj delata še vedno v zaporu stara znanca ameriških Slovencev — vseučilišni profesor dr. Boris Furlan in bivši podpredsednik Slov. ljudske stranke Franc Snoj. Oba sta bila ameriškim Slovencem priljubljena, oba naklonjena Titovemu gibanju, zlasti dr. Furlan, ki je odpotoval od tukaj v London, odkoder je po radiu propagiral Titovo stvar. Mimorede bodi omenjeno, da je bil dr. Furlan, kot primorski rodoljub od laškega fašizma obsojen na smrt. Ko se je vrnil v "osvobojeno" domovino, ni dolgo trajalo, da ga je "ljudsko sodišče" obsodilo — na smrt. . . Zakaj? — Drugih njegovih grehov ljubljansko časopisje ni navedlo, kakor da se je družil z zapadnimi diplomati v domovini ter koval z njimi "zarote". To je bilo namreč takrat, ko je komunistični jugoslovanski režim sestreljeval iz zraka ameriška letala in ko je njegova propaganda kakor obsedena tulila proti gnilemu Zapadu. . . Zaradi zgražanja javnega mnenja je bil dr. Furlan pomiloščen v dosmrtno ječo, v kateri se verjetno še zdaj nahaja, če ni v njej že umrl. Torej, če je še živ, zakaj ga režim zdaj, ko se Tito brati z zapadno kapitalistično buržoazijo, ne izpusti na svobodo? Ameriški Sloven-

Obiski kardinala Stepinca so sedaj strogo prepovedani

Titov režim se bo poizkušal poravnati in sprizniti s Sovjetsko zvezo.

NEW YORK. — Ta teden se je izvedelo, da je diktator Tito uvedel ostro cenzuro nad kardinalom Stepincom. Vsem obiskovalcem, vstevši časnikarjem, je strogo prepovedan obisk kardinala.

Vzrok, ki ga navaja Titov režim, je, da daje kardinal intervjuje časnikarjem, ki jih smatra vlada za nezaželjene.

Kardinal Stepinac je namreč brez ovinkov poveljal obiskovalcem, da Jugoslavija ni svobodna dežela in da "svoboda vere" v Jugoslaviji ne obstoja.

Odlok, da se kardinalu v bodoče prepove sprejemanje obiskov in dajanje intervjujev, je bil došen v času, ko je Tito odhajal iz Anglije.

Zunanji minister Koca Popović se je izogibal direktnim odgovorom glede kardinala, dal pa je razumeti, da se bo Jugoslavija skušala pobotati in sprizniti z moskovsko vlado zdej, ko je Stalin umrl.

Ameriški katoličani protestirajo proti Titovem obisku

CINCINNATI, O. — Koncil katoliških mož cincinnatske nadškofije je poslal državnemu tajniku Dullesu protest proti namestniku Dullesu obisku maršala Tita. Concil je priporočil Dullesu, naj ne poniža dostojanstva svojega visokega urada za tako nečastno stvar. Protest je bil v obliki pisma, ki ga je podpisal koncilov predsednik Robert L. Otto.

"Obisk tako nasilnega preganjalca vere in vseh državljanskih svoboščin bi pomenil žalitev slehernega ameriškega državljanca", je rečeno v tem pismu.

GEN. CLARK NA FORMOZI

TAIPEJ, Formoza. — Gen. Mark Clark, vrhovni poveljnik čet Zdr. narodov na Daljnem vzhodu, je prišel v torek na Formozo, kjer se bo posvetoval z generalisimom Čankgajškom.

Mati rešila tri otroke, z dvema nadaljnima pa zgorela

STRANBRIDGE, Ma. — Mrs. Rita Gauthier, 31 let stara mati, je rešila iz goreče hiše svoje tri otroke, toda ko je planila nazaj v hišo po dva nadaljna, je z njima vred zgorela.

Ohijski letalec ubit

CHELMSFORD, Mass. — Tukaj se je v sredo ubil neki 32 let stari letalec iz Ohio, ko je njegovo bojno letalo tekmo vaj strmo glavo na zemljo.

Vremenski prerok pravi:

Danes in ponoči deloma oblačno in bolj toplo. Danes in ponoči deloma oblačno in bolj toplo. ci žele, da bi jim predstavniki režima v Washingtonu odgovorili na to zanimivo in važno vprašanje.

STRAHOTNA PROMETNA NEZGODA

Strahotna nesreča se je primerila v Pennsylvaniji, tri milje od Conneauta. — Ubitih je bilo 22 ljudi.

CONNEAUT, O. V petek ponoči sta se dva osebna vlaka zaletela v iztirjeni tretji vlak New York Central železnice, pri čemer je bilo mnogo oseb ubitih in ranjenih. Grozna nesreča se je zgodila v bližini Conneauta, O., toda že onkraj meje v državi Pennsylvaniji.

V soboto je bilo ugotovljeno, da je bilo ubitih 22 ljudi. Do opoldne je bilo identificiranih 17 mrtvecev; 13 izmed teh je iz Clevelanda. Reševalci, ki si utirajo pot v ruševine železa in jekla, se boje, da bodo našli še nadaljna trupla.

Ranjence so prepeljali v bližnje bolnišnice v Counceutu in Ashtabulo. Koližija je bila tako silna, da se je Dieselova lokomotiva enega vlaka zariila tako globoko v zemljo, da so bila od nje vidna samo okna.

Na in ob progi je bilo vse križem razmetanih devetnajst vagonov. Pod nekim vagonom sta ležala mati in dete, oba mrtva.

Ko so prispeli na mesto nesreče prvi reševalci, je bilo tam kakor v peklju. Iz lokomotiv in vagonov je sikala para, ki je ovirala reševalcem dostop k ruševinam.

Mesto nesreče so osvetljevali ogromni žarometi, da so reševalci mogli opravljati svoje delo. Le-ti so puščali mrličje v nemar ter si hiteli utirati pot v razbitih in odkoder je prihajalo vpitje in stokanje ranjencev. Nesreča je nudila strahovit prizor.

Letalska nesreča; trije mrtvi

GLEN BURNIE, Md. — V velikem naliivu je tukaj strmoglavil na zemljo vojaški bombnik, pri čemer so bili ubiti vsi trije letalci, ki so se nahajali v njem.

Ptiči nevarni letalcem

Letalci v Avstraliji so zaskrbljeni zaradi ptičjih jat, ki poletavajo po zraku ter so se že čestozaleletli v letala. Dvanajstim letalom so ptiči že razbili okna.

Senat je odobril C. E. Bohlena za poslanika v Moskvi

Bohlen je bil odobren s 74 glasovi proti 13. — Potrditel pomeni zmago predsednika Eisenhowerja.

WASHINGTON. — Senat je potisnil ob stran majhno toda odločno opozicijo ter potrdil s 74 glasovi proti 13 imenovanje Charles E. Bohlena za ambasadorja v Moskvi.

Odobritev 48 let starega kariernega diplomata za važno diplomatsko mesto v Moskvi, pomeni zmago za predsednika Eisenhowerja in njegovega državnega tajnika Dullesa, ki sta trdnovztrajala za njegovo odobritev. — Hkrati pa pomeni ta odobritev poraz za senatorja McCartyja, Carrana in nekatere druge, ki so se na vso moč upirali njegovi odobritvi, češ, da bi bila odobritev te osebe za ambasadorja v Moskvi velik varnostni riziko.

Mestna zbornica je čestitala nadškofu Edwardu Hobanu

CLEVELAND. — Clevelandška mestna zbornica je soglasno sprejela resolucijo, s katero čestita clevelandskemu nadškofu Edwardu F. Hobanu na njegovem zlatem jubileju mašništva in desetletnem jubileju škofovanja v Clevelandu. Resolucijo je odobril župan Thomas A. Burke.

Resolucija našteva velike zasluze nadškofa Hobana, ki si jih je pridobil kot svečenik in glavar clevelandске katol. škofije in kot odličan državljani in meščan. Posebej omenja resolucija izgradnjo krasne katedrale in nje priduženega kolegija, kakor tudi številnih drugih učnih, dobrodelnih in zdravstvenih zavodov.

Ali je po zraku vozil?

TUCKERTON, N. J. — Geo Banickle, star 71 let, je bil obtožen neprevide noznje, ker se je s svojim avtom zaletel v neko letalo. — Ne, za letalom ni šel z avtomobilom v zrak, temveč je zadel vanje na cesti, ko so vlekli letalo v mehanično delavnico v svrhu popravila.

KOMUNISTI ZA IZMENO VOJNIH UJETNIKOV

Korejski in kitajski komunisti so nenadoma in nepričakovano izjavili, da so pripravljene izmenjati bolne in ranjene vojne ujetnike. — Izmenjava naj bi pospešila premirje v Koreji.

TOKIO. — Komunisti so v soboto nenadoma in nepričakovano izjavili, da so pri volji zamenjati bolne in ranjene vojne ujetnike z ujetniki Zdr. narodov, dokler v Panmunjomu, kjer je bil ter hkrati predlagali takojšnjo obnovo pogajanj za premirje.

Komunisti so dalje izjavili, da bi morala izmena bolnih in ranjenih vojni ujetnikov privedi do poravnave celotnega vprašanja vojni ujetnikov, "s čemer bi se doseglo premirje v Koreji".

Gen. Mark W. Clark, vrhovni poveljnik zavez. čet na Daljnem vzhodu, je izjavil, da bodo Zdr. narodi že v nekaj dneh pripravljeno izmenjati vojne ujetnike, če se izkaže, da je sovražnikova ponudba iskrena.

Ta predlog je prva konkretna komunistična poteza v novi mirovni ofenzivi, ki jo je pričel G. Malenkov po prevzemu oblasti za umrlim Stalinom.

"Naša stran je v polnem soglasju z vašim predlogom po izmeni vojni ujetnikov v periodi sovražnosti", se je glasila sovražnikova ponudba, ki je popolno nasprotje stališča, katerega je sovražnik doslej zavzemal. "Izmena bolnih in ranjenih vojni ujetnikov naj bi privedla do rešitve celotnega vprašanja vojni ujetnikov in do premirja v Koreji. . ."

Tozadevni predlog sta dala severnokorejski premier in poveljnik Kim Il Sung in kitajski komunisti.

V Madžarski so bolj uni kakor v Ameriki!

DUNAJ. — Na Madžarskem je bil te dni obsojen na smrt neki kmet, to je po komunistično "kulak", ki je bil obtožen, da je požgal hlev neke državne zadruge.

Madžarsko komunistično časopisje poroča, da je bil obsojen Janos Fuvesi — tako se je namreč pisal ta kmet — obošen že poldrugo uro po razglašenju obsodbe.

Kako je s ta stvarjo v Ameriki? Ozirom se samo na slučaj zakoncev Rosenberg!

munist, general Peng Teh-hua. Predlog ki je bil naslovljen na generala Clarka, je bil izročeno nekemu častniku čet Zdr. narodov v Panmunjomu, kjer je bil sedež mirovni pogajanj.

Na podlagi poročil od lanske jeseni, je v komunistični oblasti kakih 12,000 zaveznških vojni ujetnikov, dočim imajo Združeni narodi približno 116,000 komunistov.

Tozadevni komunistični predlog je smatrati za odgovor na pismo, ki ga je poslal general Clark pretekli mesec komunistom. V tistem pismu je general Clark sporočil:

"Želel bi vedeti če ste pripravljene na repatriacijo (izmeno) bolnih in ranjenih vojni ujetnikov, ki pripadajo četam Zdr. narodov in ki se nahajajo v vasi oblasti." Tedaj je Clark tudi svetoval, naj se obnovijo pogajanja za premirje.

Pravoslavni svečeniki so poslali tajniku Dullesu protest proti obisku Tita

CLEVELAND. — "Držite Tita izven Amerike!"

Tako se glasi svarilo škofovskega koncila srbske pravoslavne duhovščine v Združenih državah in Kanadi, ki je imela pretekli teden svojo konvencijo v dvorani cerkve sv. Save na East 36. cesti.

"Širijo se govorce, da utegne biti Tito povabljen v Ameriko", je rečeno v njihovi izjavi, "ali pa da se bo sam povabil na obisk te dežele. Mi želimo iti na rekord, da srbska pravoslavna Cerkev trpko nasprotuje taki možnosti," je izjavl Rt. Rev. Dušan Soukletović, dekan srbske pravoslavne katedrale v New Yorku.

Eksplozija municije; 20 ljudi pogrešanih

WILHELMSHAVEN, Nemčija. — Tukaj je eksplodirala municija še iz druge svetovne vojne. Poročila naznanjajo, da pogrešajo 20 ljudi.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Vstopnice za koncert "Korotana"—

Vstopnice za "Korotanov" koncert, ki se vrši na belo nedeljo 12. aprila so že na razpolago. Kupite jih lahko pri Oražmovih v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Vsi sedeži so rezervirani! Škof dr. Rožman na misijonu— Škof dr. Gregorij Rožman je v soboto odpotoval v Bridgeport, Conn., kjer ima ta teden misijon. Vrne se po Veliki noči.

Redna seja— Klub Ljubljana na Recher Ave. ima v torek ob 7:30 svojo redno sejo v navadnih prostorih.

Novi grobovi

Vincent Hočevar, st.

Po enem letu bolezi je preminul na svojem domu na 449 E. 146. St. Vincent Hočevar st. star 70 let. Tukaj zapuščajo žuljočjo soprogo Mary, rojeno Pappež, doma iz vasi Velike Lipje pri Žužemberku, 5 otrok, Joseph, Frances Urankar, Vincent ml., Mary, Frank in 7 vnukov, bratranca Josepha Pozelnik in Johna Hočevar in več sorodnikov. Rojen je bil v Bomčunu, Velike Lašče kjer zapuščajo več sorodnikov. Tukaj je bival 49 let. Poprej je bil zaposlen pri Lamson — Sessions So. 25 let, potem 5 let pri Ohio Gear Co. Bil je član dr. Kras št. 8 SDZ. Pogreb se vrši v sredo zjutraj ob 8:45 uri iz Jos. Žele in Sinovi pogrebnega zavoda na 458 E. 152. St. v cerkev Marije Vnebovzette ob 9:30 uri in nato na Calvarija pokopališče.

Odhod kitajske delegacije iz Moskve

LONDON. — Premier komunistične Kitajske in njegovo veliko spremstvo, ki so se udeležili Stalinovega pogreba, so 24. marca odpotovali domov. Kitajska delegacija se je udeležila tudi pogreba umrlega češkega komunističnega predsednika Gottvalda.

NAJNOVEJŠE VESTI

TOKIO. — General Mark W. Clark bo tekom 48 ur poslal svoje pooblaščenca v Panmunjom, kjer bodo pričeli s komunisti pogajanja za izmenjavo bolnih in ranjenih vojni ujetnikov.

LARGO, Florida. — V tukajšnjem domu za ostarele ljudi je nastal požar, v katerem je zgorelo 32 ljudi.

LEWIS, Ind. — Na iztirjenem tovornem vlaku je eksplodirala topovska municija, česar posledica je bila, da je v soboto pet ur padal ogenj na to mesto, kjer je uničenih najmanj dvanajst poslopij in menda ni nobena hiša ostala nepoškodovana.

SPLIT, Jugoslavija. — Podpredsednik Kardelej je izjavil, da bodo jugoslovanski kmetje poslej sami izjavili, ali hočejo ostati neodvisni gospodarji ali hočejo pristopiti v po državi kontrolirane zadruge. To je zdaj prva uradna beseda, da ne bo več prisilnega zadržarstva.

HONOLULU, Havaji. — Včeraj po prispeli semkaj bivši predsednik Truman, njegova žena in njuna hčerka Margaret.

Governer Frank J. Lausche v očeh ameriške javnosti

(Konec)

V našem zadnjem nadaljevanju smo povedali, kako se je demokratska organizacija zarotila proti Lauschetu, ker se ni hotel pokoriti diktatu njenega bossa. "Nekega dne mi je neki demokratski voditelj v Clevelandu realistično in surovno povedal, da če me ne bo nič drugega ob prihodnjih volitvah porazilo, me bo to, ker sem katoličan," je rekel Lausche.

"Ko sem prišel tekem kampanje v Lawrence County, je bilo odnотно časopisje polno napadov name. Jaz sem naglo strgal svoj napisani govor, si izposodil od nekega časnikarja pisal stroj ter napisal drug govor, v katerem sem udaril po bigotstvu z vsem, kar mi je bilo na razpolago.

"Tudi moje ime je bilo proti meni, ker niso vedeli, kako naj ga pravilno izgovarjajo." Zdej se je vrgel Lausche v kampanjo v podeželskih okrajih

kjer je temeljito sklestil svoje primarne nasprotnike ter dobil več glasov kot onih vseh pet skupaj. Tistega novembra je predsednik Roosevelt izgubil Ohio za 11,500 glasov, Lausche pa je zmagal nad svojim republikanskim nasprotnikom Jamesom Garfieldom Stewartom s 112,000 glasovi.

Lausche je bil prvi katoliški governer države Ohio in med vsemi najbolj uspešen. Zdej je on edini governer, ki uraduje že četrti termin.

Branje angleških klasikov, filozofov, dramatikov in sv. pisma mu je mnogo pripomoglo k mojstrskemu obvladanju jezika, katero je tako zelo potrebno pri oratorstvu.

Lausche vstaja ob zori, popije skodelico vroče kave, nakar se posveti svoji privatni korespondenci in govorom, s čemer se ukvarja približno do osmih. Nato zajtrkuje s člani svojega kabineta ali z načelniki raznih de-

partmentov. V svoj urad prihaja ob desetih, opoldne ima često mal prigrizek kar na pladnju na svoji pisalni mizi, ali pa skoči na prigrizek v restavracijo čez ulico, kjer se razgovori s prijatelji in znanci.

Lausche je konservativen in resničen demokrat, ki si prizadeva ohraniti to, kar je za Ameriko najboljšo, in preprečiti to, kar se dogaja danes v Centralni Evropi, odkoder so prišli njegovi starši. Po naravi in po svoji vzgoji je nezaupen napram vsem ekstremnim naredbam, pa naj prihajajo od kapitalizma ali delavstva. Ko se končno odloči, se odloči tako, kakor misli, da je najboljše.

Leta 1952 je bila Lauschetu ponudena močna podpora, če bi kandidiral za demokratsko predsedniško nominacijo. On pa je mesto tega dal svojo javno podporo Adlaiju Stevensonu, svojemu governerskemu tovarišu, ki ga je že več let poznal in obču-

NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th, 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83 No. 62 Mon., March 30, 1953

Obramba proti atomskim napadom

Na znanstvenem inštitutu za tehnologijo v Massachusetts se je združila pred enim letom skupina znanstvenikov, ki je ves ta čas studirala udarno moč Sovjetske atomske obožitve in obrambne možnosti Amerike. Ta komisija je predložila poročilo o svojih dognanjih Narodnemu svetu za varnost in predsedniku Eisenhowerju. Del tega poročila je bil tudi objavljen v časopisih.

Pred predsednikom in našimi parlamentarnimi zastopniki leži sedaj veliko vprašanje in še večja odgovornost za varnost države in državljanov.

Ta komisija znanstvenikov je skušala odgovoriti na sledeča vprašanja, kolikor je iz njenega poročila prišlo v javnost:

Ali ima Sovjetska Rusija letala, ki so sposobni vreči atomske bombe na cilje v naši deželi.

Odgovor se glasi, da jih ima. Gotovo je, da ima na razpolago letala, ki morejo iz Sovjetije doseči vse važne točke v Združenih državah in nad nje vreči atomsko bombo. Če ima Rusija letala, ki morejo pripluti le do Amerike in ne nazaj, potem bi se od letalcev, ki bi nosili atomske bombe, zahtevalo, da se žrtvujejo, ker bi ne mogli več nazaj. Verjetno pa je, da imajo Sovjeti na razpolago tudi taka letala, ki morejo napraviti pot od tam sem in nazaj.

Ali imamo organiziran tak radarski sistem, ki bi bil sposoben pravočasno svariti pred grozečim napadom?

Komisija je ugotovila, da naš radarski sistem ni še zadovoljiv. Posebno v ogromnih pokrajinah okrog severnega tečaja, v takozvanih arktičnih ozemljih, je ta opazovalni sistem nezadovoljiv. Iz opazovanja visokoletečih letal se je moglo ugotoviti, da bi se sovjetski letalci mogli približati našemu ozemlju, ne da bi jih opazili, vsaj nekaj letal bi mogli pri sedanjem stanju prodreti neopaženo skozi obroč naših radarskih postaj.

Če bi pa naše radarske postaje ali pa morda opazovalna letala odkrila bližajoča sovražna letala z atomskimi bombami, ali je možno, da jih naša obramba sestrelji?

Odgovor na to vprašanje je, da bi po dosedanjih opazovanjih moglo prodreti našo obrambo kakih 70 do 80 procentov sovražnih letal.

Tak je sedanj položaj naše obrambe proti možnim atomskim napadom. Po nekaterih vesteh iz Sovjetije bo ta v dveh letih tako napredovala, da bi mogla izvesti napad z atomskimi bombami na našo državo.

Da se pred takimi napadi varujemo, priporočajo znanstveniki razna obrambna dela in naprave, ki bi stale v prihodnjih treh letih od 16 do 20 milijonov dolarjev.

V tej nevarnosti stojimo pred dvema vprašanjema: Ali naj k dosedanjim izdatkom obožitve pristojevo še to ogromno vsoto ali pa naj izpostavimo naša mesta in našo industrijo možnemu napadu iz zraka.

Če bi se odločili, ta tako povišamo izdatke za svojo obrambo, potem bi naše gospodarstvo bilo tako obremenjeno, da bi kaj lahko prišli v veliko gospodarsko krizo, če se pa za te izdatke ne odločimo, potem nam pa kaj lahko grozi nevarnost uničenja.

Vse to je imela pred očmi tudi Trumanova administracija, ki so ji očitali, da je preveč pomirljiva napram Sovjetiji. Ta dejstva narekujejo našemu državnemu vodstvu, da porabi vso politično moč in vsa mirovna sredstva, da nas varuje pred to ali drugo nesrečo. Zato je razumljivo, da naj bi prenehali vsi napadi na Trumanovo administracijo glede zunanje politike, pač pa naj bi se združile vse sile naroda v pozitivnem delu za graditev miru in varnosti.

Težka vprašanja leže na ramenih Eisenhowerjeve administracije. Če vse to premislimo, je razumljivo, da propadli demokratični predsedniški kandidat ni nič kaj žalosten, da ni bil izvoljen, na drugi strani je pa zopet razumljivo, da je ta, pozval vse svoje strankine pristaše za stvarno konstruktivno delo in za vso pomoč republikanski vladi. Gre za biti ali ne biti in tu morajo odnehati vsi strankarski oziroma vsako izrabljanje političnih težav za strankarske koristi.

Ameriško časopisje je o nevarnosti sovjetskega letalskega napada na našo deželo veliko razpravljalo. Da bi javnost seznanila z njo, je vlada dopustila, da so zadnje razstrelitve atomskih bomb prenašali po televiziji. Civilno prebivalstvo ne kaže nobene prave vne za sodelovanje pri zgraditvi obrambe pred letalskimi napadi. Morda se le vse preveč zanašamo na vlado, namesto da bi tudi sami storili svojo dolžnost.

Naj se vlada, razne javne in privatne ustanove še toliko brigajo, popolne varnosti ni mogoče doseči, če nočemo preveč obremeniti svojega gospodarstva. Nekaj moramo vedno tvegati. Eisenhowerjeva vlada, se zdi, se je odločila zgraditi moderno letalstvo, ki bo v stanju prizadeti sovražniku tak udarec, da se bo ta pošteno premislil, preden bo začel vojno. To je verjetno tudi edino možna pot za ohranitev svetovnega miru.

BESEDA IZ NARODA

Joliet, Ill. — S prijateljem Juretom sediva v njegovi spodnji izbici pri boku in dajeva priznanje sladkemu kaliforničanu, ki je dal tako okusno vinsko kapljico. Juretovo šege in navade že poznam. Kadar napolni kupice, tedaj jo spoštljivo dvigne proti nebu in pogleda, če je čist, nato ga potegne, dokler je kaj v kupi in zopet nekam višje dvigne kupo, kakor, da hoče pokazati, da jo je izpraznil. Nato si obriše mustače, se odahne in dobre misli mu začno prihajati v glavo in nato na jezik.

Kar sam rad napravi, tudi meni potem ukaže in veli: kaj ga pa gidaš, pod streho ga spravi, dokler se ti ponuja! In veste, jaz Tone ga rad ubogam in tako tudi jaz naredim kakor on. Posledice pa so, da sva potem kmalu pri živahnih razglabljanjih o tem in onem.

Jure je dobil te dni obširno pismo od doma. Sin od nečaka mu piše, da pri vsem trudu in delu tamkaj ni nobenega gospodarskega napredka. Celo leto so gurali kakor živina, pa so morali oddati državi, plačati še davke, sami pa da so ostali praznih rok. Pa piše dalje, da jih priganjajo uradniki, ko se pritožujejo, da jim oddaje vse vemo in da njim ne ostane nič, da morajo postati bolj iznajdljivi, da bodo več pridelali. Pa zapiše potem, pa če bi do tega prišli, bi pa zopet več vzeli in bi bili tam kjer smo. Tako pod komunistično vlado. Pa nekateri tako hvalijo komunistični gospodarski red! O seveda, hvaliti ga tu v Ameriki pri polni skledi je nekaj drugega, kakor pri prazni skledi v Jugoslaviji. To je treba razumeti, pa se ve kako je.

Nato sva govorila dalje o naši Belokrajini. Izrazil sem vso svojo ljubezen do tiste skromne zemlje tam za Gorjanci doli proti Kolpi. Resnično, ni ga dneva, da bi se je ne spominjal. Saj so tako lepe in prijazne njene livade in gorice. Kdo bi ne ljubil tisto lepo pokrajino? Pri tem mojem izražanju me je Jure resno izpod čela gledal. Razumel je moje sočustvovanje do Belokrajine, nato pa dejal:

"Lepo je in naša dolžnost je, da ljubimo zemljo na kateri smo se rodili. Ni hče nam ne more niti ne sme odrekati te ljubezni, kakor jo ne more in ne sme odrekati otrokom do njih matere. Ampak pri stvarnem premisleku, je pa seveda zadeva druga. Naša Belokrajina je že od nekdaj skozi vso zgodovino, kakor nekaka pastorka v državi. Služila je različnim gospodarjem, od katerih se pa nobeden ni brigal za njo. Tudi v svobodni državi je menjala neposredne gospodarje, vedno pa je ostala samo čimbena pokrajina. Posledica tega zgodovinskega dogajanja je nevrzdno gospodarsko stanje, v katerem se je nahajala naša Belokrajina vse skozi zgodovino in v enaki krizi je tudi sedaj, ko ji vladajo komunisti.

Belokrajina spada po svoji gospodarski strukturi, načinu življenja in preživljanja ljudstva v izrazito kmečki predel Slovenije. Od 28.000 prebivalcev Belokrajine (število je vzeto iz pred vojne statistike), je blizu 24 tisoč, ali 80% ljudi, ki se preživljajo iz ključno s kmečkim delom. Za to število ljudi, pa ima Belokrajina premalo zemlje za obdelovanje. Orna zemlja vse Belokrajine predstavlja samo 19% njene površine. Na 100 hektarjih zemlje živi povprečno okrog 209 ljudi, torej ne pride niti pol hektarja orne zemlje na enega kmečkega prebivalca. Istočasno pride na Danskem po 39 ljudi na 100 hektarjev zemlje. V ob dunavskih krajih v Jugoslaviji pa 87 ljudi na 100 hektarjev. In koliko zemlje pride na posameznika tu v Ameriki. Kolikor jo hoče! Če gledaš na to primeru, Belokrajina je premajhna za njeno število ljudi. Ni zaslužka, niti si nimajo kje pridelati kruha. Zato je bilo vedno tako in je še danes, da več kot polovico njenih sinov in hčera vedno išče kruha po svetu, ker ga doma ne morejo najti dovolj.

K večni gospodarski krizi prispeva preobledenost, zraven še slaba rodovitna zemlja, ki je kamenita in izčrpana kraška zemlja, vsakoletne suše, oddaljenost od gospodarskih centrov in trgov, vse to vodi k pomanjkanju in stradanju prebivalstva. Duhovni izraz tega stanja je vedno nezadovoljstvo. Kadar gledaš, da drugi drugje imajo, ti pa ne moreš imeti, postaneš nezadovoljen. Vidiš tako je dragi moj Tone. Tudi jaz ljubim mojo rodno zemljo Belokrajino, ampak kruha pa nima, ga ni imela ne zame, ne zate in ga nima za skoro polovico svojih otrok. V Ameriki je bilo vedno skoro polovico njenih prebivalcev in zaslužki v Ameriki pri trdem delu po rudnikih in topilnicah so vzdrževali leta in leta belokranjske kmetije pri nekem skromnem obstanku. Bi tega ne bilo, ne vem kaj bi bilo z Belokrajino," je dostavil Jure.

"Res je tako," sem odvrnil Juretju, "ampak Belokrajina taka ali taka, revna ali bogata, moja si, ker pa tvojih prsih sem se rodil in na tvojih tleh zrastel," sem še pristavil.

"Lepo je to čustvovanje in sinovska hvaležnost," ampak ne nasita pa te tadva nič," je odvrnil Jure.

Od tega razglabljanja sva krenila k drugim zadevam in dogodkom zadnjih dni okrog nas. Saj človeka pri mislih na domovino in posebno še na sedanje žalostno stanje pod komunistom res kar boli.

— V naši okolici in v našem mestu je bilo zadnje tedne precejšno število vlovov in ropov. Najraje razni zlikovci vlamljajo v razne gasolinske postaje, nato pa hitro pobegnejo z avto. Policija jih zasleduje, a zgleda da nepridipravi morajo priti iz kakih drugih krajev, nakar pobegnejo in ni sledu.

Iz St. Louisa objavlja "Assoc. Press" novico, da je tamkaj bančni ropar zapustil svoji ženi zdaj vdovi premoženje v vrednosti \$70.000. Zanimivo je, da poročilo tako le omenja njegovo "rokodelstvo". Njegovo ime je Katz, star je bil 48 let in je bil predsednik skupine trgovin, ki prodajajo sladled. Lanskega 21. novembra je bil nevarno ranjen pri napadu na denarni truck. Stražnik na trucku ga je obstrelil in Katz je tisti rani podlegel. Zdjaj pa je odvetnik objavil njegovo zapuščino, seveda poročilo ne omenja, če je to premoženje prišlo iz njegovega zgoraj omenjenega "rokodelstva."

Vsak človek ima kak "hobby," s katerim se rad bavi o prostem času, nekateri pa kar vedno. Mivda z Juretjom radi politizirava v spodnjem štuku in ta "hobby" se nama kar dopade, posebno, kadar je kaj na mizi v flaški. Voz, pa naj bo tak ali tak mora biti namazan, drugače se ne vrtil. Tudi jezik potrebuje svoje vrstna mazila, potem se pa vrtil, kakor za stavo. Tudi predsedniki Združenih držav, vsak izmed njih je imel kak poseben "hobby."

Coolidge je imel navado, da je znal molčati. V tem ga ni nihče prekosil. Truman je bil precej zgovoren, pri tem pa tudi

še dober pianist. Kadar je bil pri njem kdo v gosteh in če je bil Harry dobre volje, je zelo rad sedel za klavir in gostje so zaslišali proizvajanje "mizurskega" valčka. Eisenhower pa kakor zgleda rad golf igra. Poročevalci pravijo, da morajo tekatati za njim, ko ga lovijo po igriščih golfa, da jim kaj pove, kaj misli o tem in onem in kaj ima v rokavu za bodočnost. Igranje golfa je lep "hobby" in vsi dobri Amerikanci mu privoščijo in želijo pri tem obilo zabave. Leno si tudi želijo vsi dobri Amerikanci, da bi Ike ne pozabil ob zabavi pri golfu na svoje dane obljube, da bo "znižal" davke in skušal končati "fajt" v Koreji. Če se bo Ike navadil še tega "hobby," potem je lahko zagotovljen, da bo med vsemi dobrimi Amerikanci najbolj priljubljen predsednik. Yesser!

Bivši governor države Illinois Adlai Stevenson, ki je kandidiral v zadnjih predsedniških volitvah za predsednika Združenih držav, se je konec februarja vračal s kratkih počitnic in med potjo se je odlični demokrat ustavil tudi v Washingtonu. Baj

je bil na malci ali na kosilu celo pri Iku. Ob svojem prihodu v Washington je najprej stopil v urad narodnega demokratskega urada, ki ga menda vodi še vedno znani Mitchell. Ko je odprl duri, je bil njegov prvi pozdrav: Good morning! Komaj je Mitchell odzdravil nazaj, je Adlai že vpadel vanj z vprašanjem: "... and, what's new in Washington?" — ter radovedno uprl svoj pogled v Mitchella. Ta malo pokašlja in odvrne Stevensonu "Republicans, my dear Adlai!"

Stevensonu se je odgovor tako dopadel, da mu je bil ves tisti dan v ospredju njegovih misli in spominov.

Zavleklo se je moje pisanje in je čas, da naredim piko. Vsem jolietiskim Slovencem in vsem po Ameriki in po drugih delih želim obilo prihodov in kolačev za Velikonoč!

Tone s Hriba:

Značajan ni tisti, ki vztraja v svoji zmoti, ko je spoznal, da nima prav, pač pa tisti, ki svojo zmotu prizna in krene potem na pravo pot.

Lorainški količek

Piše Josephine E.

Rev. Ludvik Virant, naš nekdanji župnik in faran, je pred par tedni med nami obhajal 30-letnico svojega mašniškega posvečenja. Gospod Virant župniku sedaj že nekaj let v Peninsula, Ohio. Tudi mi prijazenemu gospodu iskreno častitamo in mu želimo, da bi v dobrem zdravju dočkal tudi zlato mašo!

Enotedenski misijon, ki ga je uspešno vodil v angleškem jeziku Rev. Jerome Pavlik, OFM., je bil kar dobro obiskan od naših "ta mladih." Pa tudi starejši farani so se kar pridno udeleževali lepim in poučnim pridig. Gospod misijonar Pavlik je res izvrsten govornik, ker zna med resne govori vplesti tudi kaj šaljivega, tako da njegove pridige niso dolgočasne.

Ob slovesu je gospod misijonar dejal, da je bil kar zadovoljen z lepo udeležbo in da želi, da bi vsi farani ostali dobri in zdravi in da naj bočja roka čuva nad vsemi ter na svidenje čez štiri leta!

Mr. in Mrs. Joseph Svete, st., sta se po več tedenski rajši dobro razpoložena in odpočiti vrnila s svojih počitnic. Bila sta v Mexico in Porto Rico. Videla sta veliko lepega, pa tudi dosti revščine med ubogim delovnim ljudstvom tam v sosednjih delih naše velike države. Res lepo in koristno je iti malo po svetu, da človek vidi, kako drugi ljudje in narodi žive. Pa pridemo ob koncu do zaključka, da je najlepše in najboljšje v "good old U. S. A.," kamor se vsak rad povrne in menda kar vsi radi vdrimo po varno "marelo" strica Sama.

Se nekaj bi rada omenila. Veliko nas je, ki pošiljamo pakete svojcem v našo staro domovino. Pravijo, da za poslana pakete z vsebino stare ponošene obleke ni treba tam preko nič ali pa nekaj malega plačati. Zato se mi zelo čudno zdi, da je moja sestra v Ljubljani, kateri sem lansko leto v oktobru poslala paket ponošene obleke morala na ljubljanski pošti plačati 1,500 dinarjev (entisočetsto). Kdo le pobira tako ogromno takso od te ponošene obleke? Se sploh izplača, še kaj tja pošiljati? Morda Vi, g. urednik, kaj več veste o tem, pa nam malo pojasnite, prosim! (Op. ured. — Pravilo, na se za že rabljene in ponošene stvari se plača nobene carine, pač pa 200 din nekake splošne pristojbine od paketa. Mogoče ste dali v paket tudi kaj novega in so Vaši plačali od tega. Sicer imajo pa v Jugoslaviji skoro vsak dan drugačne

predpise!)

Komaj je minul Božič, pa je že Velika noč tukaj. Čas pa res hitro beži in mi z njim. Da, velikonočni prazniki so za božičnimi najlepši, katerih se vedno radi spominjamo. Ti lepi prazniki nam pokličejo v spomin marsikaj, kar je mogoče že davno zaspalo v naših srcih. Spominji ožive in duša zakoprni nazaj v davno preteklost!

Pirhi! To je bila najlepša godba za naša mlada otroška srca. O blaženo veselje naših mladih let! Malo, tako zelo malo je bilo teh dobrot v domovini, pa smo bili vendar tako zadovoljni, srečni, zato ker nismo bili razvajeni.

Bili smo doma, kjer nam je tekla zibka, bili smo mladi, zdravi ter srečni v rojstni hiši pri dragih starših. Zdjaj pa je vse to minulo in se ne bo več vrnilo.

Pravkar sem se spomnila ljubke zgodbe iz mojih otroških let, ki je tako živa pred mojim očmi, kot da se je včeraj zgodilo. Tako dolgo je že temu, odkar sem pričela hoditi v šolo, pa se tiste srede velikega tedna še vedno prav dobro spominjam.

Spominjam se ljube stare matere, ki so bili v Begunjah pri Matencovih doma in ki so mene izmed vseh nas otrok najrajši imeli. Rekli so, da zato, ker sem bila njim najbolj podobna.

Torej tisto veliko sredo so mi posodili svojo veliko mašno knjigo. Knjiga je bila pisana v starinskem jeziku, katerega so me pokojna stara mati že preje naučila in me kar dobro navadila čitati oziroma izgovarjati tiste stare črke. Se sedaj ne vem, kako da sem se tako hitro naučila čitati iz tiste stare knjige, ko še abecednika nisem vsega znala.

Šolske deklice smo šle tisto sredo popoldne iz naše vasi v farno cerkev v Begunje molit k božjemu grobu. Vse smo bile kar čedno oblečene, jaz sem celo imela novo oblečko. Čeprav je že dolgo od tedaj, se tiste oblečke (bela s črnimi rožami) še danes dobro spominjam.

Deklice so pridno čebljale in se menile, koliko prihodov bodo pri njih skuhal, kako in s čim jih bodo pobarvali in okrasili, kako velik kolač in koliko potico bodo mati spekli. Potem so še ugibale, pri kateri hiši imajo lepši jerbas za žegen notri dati in seveda tudi nov svitek mora biti, kadar se nese k žegnju.

Jaz se pa nisem dosti zmeni-

la za njih razgovore, kajti v rokah sem ponosno nesla veliko in za mene zelo dragoceno knjigo, mašno knjigo ljube stare matere. Opazovale sem zapojne liste, s katerimi so mi mati zaznamovali kje naj berem, ko bom pri božjem grobu. Bila sem tako zatopljena v knjigo, da nisem nič gledala, kam stopam. Kar naenkrat se spotaknem in zavalim, kot sem dolga in široka, v veliko lužo na poti v Vilekci dolini. In knjiga! Ta knjiga stare matere je ležala še v večjem blatu kot jaz. Listi so bili vsi oskropljeni z rjavo brozgo. Hitro sem skočila pokoncu, pobrala knjigo in jo žalostno ogledovala, nato šele sem opazila, da sem tudi sama vsa blatna in mokra. Jaj, pa moja nova obleka, kaj bo pa zdaj? Mama so mi pred obehod naročili, da naj na obleko pazim in da jo ne smem zamazati, stara mati pa, da naj "mirkam na bukve."

Nekatere deklice so mi privoščile, da sem padla v blato in se umazala, najbrže so mi bile nove obleke nevoščilive, druge pa so me pomilovale, me tolažile in me brisale s starim umazanim papirjem, katerega je ravno veter od nekje prinesel. Seveda, potem je bilo pa še slabše, ker se je vse blato razmazalo po obleki, tudi obraz in roke so bile polne blata. Kaj sem hotela. Da bi bila v cerkev, mi ni kazalo, druge deklice so šle, jaz pa sem se počasi vsa žalostna obrnila proti domu.

Kako sem bila potrta, oči polne solza in blata, da sem komaj videla pot pred seboj. Boječ se sem šla po vrtu in sem vsa v strahu stopila v vežo in obstala pred vrati. Tam sem nekaj časa premišljevala, kam naj krenem, da se bo boljše izteklo — takrat ni bilo drugega v hiši kot stara mati, blag jim spomin.

Počasi odprem vrata in pokažem v sobo. Stara mati so sedela za mizo pri oknu in pregledovali knjigo "Življenje svetnikov." Pogledali so iznad očal, kdo je prišel tako potih, jaz pa v jok! Mati so hitro stopili k meni in dejali: "Oj ti ubožica moja, kakšna pa si! Kaj pa ti je, otrok moj? Kdo te je vrgel v blato?" Tako so počasi izvlekli iz mene vse.

Kaj so hoteli? Hitro so me preoblekli, zavili v svojo veliko ruto in me posadili v zapeček. Oblečko pa so hitro oprali, jo obesili k peči, kjer se je hitro posušila, potem so dali pa "zelezo" gret, da so mi oblečko zlikali, da je bila spet kot nova.

Knjige pa niso mogli oprati. Tako žalostno so jo ogledovali, medtem ko so dejali: "Res škoda, da tudi knjige ne morem oprati in "speglati." No pa nič ne de, saj imam še ono, sicer je bolj po starem "drukana," pa bo že še dobra zame, dokler bom živela."

Meni se je kar milo storilo, ker me stara mati niso nič kregali in sem začela spet jokati. Oni so me pa k sebi stisnili in rekli: "Nič ne maraj, Pepca, in nič več ne jokaj, ti bom lepe pirhe dala. In ob besedi "pirhi" so se mi solze kar na mah posušile. Hvaležno sem pobožala ljubo staro mater po lepih belih laseh in doli po uvelim licu, stisnila sem se jim v naročje in sem kmalu sladko zaspala.

Stara mati so mi zapeli uspavanko, prav tiho in nežno, katere mi še danes v ušesih doni: Cimperman, cimperman, delaj, kolesa,

Marijo kronajo, Kronaj, jo kronaj večni Bog, Oče, Sin in sv. Duh!

Vsem naročnikom Ameriške Domovine, vsem znanec in prijateljem želim kar najlepše velikonočne praznike.

Praznike velikonočne včakat daj Bog vsem mogočne! Zdravje duši in telesu, pri velikonočnem mesu. Pepca Vebrova iz Menišije.

"SLOVENIJA" IZHAJA
DVAKRAT NA MESEC
KOT PRILOGA
AMERIŠKE DOMOVINE

Leto IV.

Številka 6

SLOVENIJA

GLASILO SLOVENSKE KRŠČANSKE DEMOKRACIJE

DOPISI ZA
"SLOVENIJA"
NAJ SE POŠILJAJO
NA NASLOV:

"SLOVENIJA"
6117 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

Dr. Miha Krek:

Uspešen kongres

Bila je precej tvegana reč prirediti prvi mednarodni kongres Krščanske demokracije v Združenih državah.

Amerika ne pozna svetovno-nazorno usmerjenih političnih strank. Še boji se jih. Smatra, da bi bile škodljive ameriški demokraciji in narodni slogi. Tukajšnji katoličani še posebej sodijo, da učinkoviteje branijo krščanski red, svobodo Cerkve, katoliško vzgojo, socialne pravice, svetost družine v nepolitičnih, nestrankskih poljih in oblikah javnega življenja. Nočejo, da bi katerakoli trajna osnovna vrednota krščanskega reda kdaj zašla v politične vrtince in s tem v nevarnost, da bi njeno stališče v družbi bilo odvisno od zmage ali poraza kake politične stranke.

Nasprotniki katoličanov med protestanti dosledno označujejo vse, kar je katoliškega za "mediteranski klerikalizem." Po njihovem besednjaku ta označba zajame Cerkev pravtako kot vse pojave v javnem življenju katoliških narodov in dežel. Konkretno so med drugo svetovno vojno bili kot zastopniki "mediteranskega klerikalizma" v istem košu papež, Mussolini, Hitler, Petain, Franco in vsi mali in večji podporniki "osi." Bila je to lagodna fraza, ki so jo kasneje spretno prevzeli komunisti in vsi tisti, ki vedno ali nedoma delajo tlako zanje. Tako se je rodila kraljica — kleveta "klerofašizem."

Na drugi strani je krščanska demokracija po drugi svetovni vojni zrastle v najpomembnejšo politično silo v Zapadni Evropi. Je vladajoča stranka v Avstriji, Belgiji, Franciji, Italiji, Nizozemski in Zapadni Nemčiji.

Stranke krščanske demokracije so se izkazale kot najuspešnejše in najzanesljivejše politične organizacije za borbo proti komunizmu in vsakemu totalitarizmu.

Vse krščansko demokratske stranke, tako tiste, ki se uveljavljajo v svobodnem svetu, kakor druge, ki živitarijo z ostanki svojih somišljenikov v begunstvu, so v skupni organizaciji Nouvelles Equipées Internationales v Parizu, Krščansko demokratska zveza za Srednjo Evropo je del skupne organizacije krščanske demokracije, je — rekel bi — njen begunski del.

Članice Krščansko demokratske zveze za Srednjo Evropo so politične stranke, ki so delovale v svojih deželah med svojimi narodi v Srednji Evropi dotlej, ko so te dežele podjarmili nacisti, fašisti ali komunisti.

Te stranke zastopajo v zvezi predstavniki, ki so bili kdaj voljeni na krščanskem demokratičnem programu in sedaj žive kot politični begunci v Ameriki.

Doslej so pristopile: Madžarsko krščansko demokratično gibanje, Čehoslovaška ljudska stranka, Poljska krščansko socialna delavska stranka, Litvanska krščansko demokratska stranka, Latvijska katoliška kmetska stranka in Slovenska ljudska stranka.

To so okolnosti, ki jih je treba vpoštevati, če presojava uspeh prvega mednarodnega kongresa Krščanske demokratske unije za Srednjo Evropo.

Izvršni odbor unije je v kongresu hotel oživiti hladno vojno proti komunizmu. Kongres naj bi dal novih, svežih moči ne le deset in desetisočim somišljenikom krščanske demokracije med političnimi begunci iz Srednje Evrope, bil naj bi plamenica, vidno znamenje zasužnjenim narodom, da so celice osvobodilnega gibanja vse bolj žive in močne.

Kongres naj bi pred svetovno javnostjo izrazil skupnost vseh krščansko demokratičnih organizacij, posebej pa še voljo in zmožnosti evropskih demokratičnih strank, da grade politično in državno kontinentalno svobodno združenje evropskih narodov.

Te namene je prvi mednarodni kongres unije izpolnil v nepričakovano visoki in polpolni meri.

Poročila o poteku kongresa, o izjavah, ki so bili izgovorjene, o poedinah prireditvah med kongresnimi dnevi so šla v svetovno časopisje. Radio Svobodne Evrope in Glas Amerike sta več dni v vseh jezikih ljudstev Srednje in Vzhodne Evrope prenašala popis kongresa. Poslušalci za železno zaveso, v komunistični sužnosti, so vse dni kongresa imeli točno sliko dogodkov pri kongresu, kot da bi bili navzoči. Povezanost vseh somišljenikov krščanske demokracije se ne bi mogla učinkoviteje poživiti in utrditi.

Pozdravi, čestitke in izjave, ki so jih kongresu poslali zunanji tajnik John Foster Dullas, generalni direktor Vzajemne pomoči v Evropi Mr. Stassen, guverner države New Yorka Mr. Dewey, župan mesta New York Impelliteri, odgovorni državnik, parlamentarci in politiki krščanske demokracije v Franciji, Belgiji, Nizozemski, Zapadni Nemčiji, Avstriji, Italiji, voditelj krščansko demokratičnih strank in gibanj v Južni Ameriki, šefi in zastopniki delegacij mnogih držav pri Združenih narodih, so dvignile ugled in dale kongresu pomen mednarodnega političnega dogodka najvišje vrste.

Škof Griffith je s pomembnimi pozdravnimi besedami, ki jih je izrekel v imenu kardinala Spellmana in nadškofa O'Boyle, podčrtal, da Cerkev smatra krščansko demokracijo za važno in pomembno sredstvo v političnem boju za svobodo poedinih ljudi in narodov in v kulturno-političnem boju na evropskih tleh za branik verske svobode v družabnem življenju.

Predsednik in direktor Narodnega odbora za Svobodno Evropo, zastopniki številnih drugih severno-ameriških in izven ameriških organizacij in ustanov, predsedniki in zastopniki narodnih odborov zasužnjenih držav in narodov in poleg teh še toliko odlični posamezniki: politiki, znanstveniki, časniki in drugi javni delavci so se zbrali pri kongresu in

Zborovanje krščanske demokracije

V dneh 13. — 15. marca 1953 se je v New Yorku odigrala dogodek, ki bo brez dvoma imel pomembno mesto v zgodovini srednje-evropskih narodov, pa tudi v zgodovini boja svobodnega sveta zoper komunistično nasilje. Krščansko - demokratska zveza Srednje Evrope je imela svoj prvi mednarodni kongres.

Preden preidemo k podrobnejšemu poročilu o razvoju in velikih uspehih zborovanja, naj nam bralcem pokličemo v spomin osnovne podatke o tej mednarodni organizaciji krščanskih demokratskih strank iz srednje-evropskih dežel. Sredi poletja l. 1950 so se po predhodnih pripravljanih razgovorih sešli v New Yorku vodilni politični predstavniki krščansko - demokratskih strank iz Češkoslovaške, Poljske, Litve, Latvije, Jugoslavije in Madžarske in ustanovili mednarodno politično organizacijo Krščanske demokratske zveze Srednje Evrope. Slovensko ljudsko stranko je zastopal in k ustanovitvi Zveze bistveno pripomogel predsednik Slovenskega narodnega odbora in SLS dr. Miha Krek.

Ustanovitelji so povdarili, da je krščansko izročilo odločilno vplivalo na politično življenje v Srednji Evropi in da je krščanstvo oblikovalo zapadno-evropsko kulturo in civilizacijo. Krščanstvo je tudi danes duhovna osnova za junaški odpor zoper komunistično nasilje.

Namen Zveze je uveljavljati krščanska nraštvena in socialna načela v javnem življenju, po najboljših močeh pripomoči k čimprejšnji osvoboditvi srednje-evropskih narodov iz komunističnega suženjstva, vodilno sodelovati pri obnovi demokracije na osnovi kšč. demokr. načel in zgraditi osnove za tesno sodelovanje krščansko-demokratskih strank po osvoboditvi in s ciljem Zedinjene Evrope.

Prvi mednarodni kongres Kršč. - dem. zveze (CDUCE) se je pričel v petek 13. marca ob 11. uri v prostorih Beekman Tower hotela v New Yorku. Odprl ga je predsednik izvršenega odbora Zveze Msgr. Josef Kozí-Horvath. Velika dvorana je bila polna delegatov in gostov. Oder je bil okrašen z narodnimi zastavami šestih dežel, poleg njih pa je bil nameščen velik napis kongresnega vodila: "S krščansko demokracijo k osvoboditvi in pravičnosti med ljudmi in narodi."

V otvoritvenem nagovoru je Msgr. Kozí Horvath izrazil najprej zahvalo predsedniku D. E. Eisenhowerju in državnemu tajniku F. Dullesu za njune uradne izjave, da Amerika ne bo pozabila zasužnjenih narodov. Naglasil je, da komunizem ni le politično gibanje, marveč nova

dali krščanski demokraciji Srednje Evrope najodličnejše spričevalo.

Po dveh letih skrbnih, tihih prizadevanj je evropska krščanska demokracija v izgnanstvu predstavila svoj program, ustroj in namen ter se uveljavila kot neizogibno potrebna politična organizacija za sedanost in bodočnost. Močno je prišlo do izraza prepričanje, da bodoča demokratično Evropo more graditi zlasti krščanska demokracija, ki brani osnove, skupne vsem narodom in da brez krščanske demokracije nikako svobodno združenje evropskih narodov ni mogoče.

Kongres je bil veličastna, zgodovinska izpoved za krščansko demokracijo proti brezbožni tiraniji, bil je nepričakovano mogočna manifestacija dela za osvobojenje in pravični red med ljudmi in narodi.

Zasvetil je kot plamenica. V njenih žarkih bomo klekali nove stopinje k zmagi in gradili svobodni dom naših narodov.

vera. Da se ta nova vera pre-maga, ni dovolj biti le proti-komunist, marveč je treba biti tudi krščanski. Ideje se premagujejo na duhovnem področju le z višjimi in boljšimi idejami. Visoke ideje so potrebne tudi na političnem polju. Evropa potrebuje krščansko - demokratske stranke, ki zametujejo načelb so-obstoja (co-existence) med komunizmom in krščanstvom, in se borijo za zmago nad komunizmom. Le z osvoboditvijo zasužnjenih narodov je mogoče zagotoviti svetu mir.

Prvi je pozdravil kongres Mr. Bernard Yarrow, direktor Narodnega odbora za svobodno Evropo, v imenu tega odbora. Rekel je, da pomenijo nraštvene in duhovne sile krščanstva podlagu in nepremagljiv odpor zoper zla, dela in namene materialističnega komunizma. Človeška duša je bila ustvarjena, da služi svobodno le Bogu in ne da malikuje kakemu krivemu komunističnemu božanstvu. Govornik je priznal, da so bila in so krščansko-demokratska gibanja hrbtenica upora zoper komunizem v evropskih deželah in da so sedaj v ospredju vsega prizadevanja za Združeno Evropo. Treba pa je, da zastopniki tega gibanja v begunstvu storijo vse, kar morejo, da se doseže pravo soglasje, medsebojno razumevanje, bratstvo in enotnost med gibanjem srednje-evropskih krščanskih demokratov in velikimi gibanji krščanske demokracije v Zapadni Evropi.

Nato je spregovoril profesor George Catlin kot predstavnik Nouvelles Equipées Internationales (Mednarodne zveze kršč. strank). Dejal je med drugim da je največja slabost svobodnega sveta v tem, da nima enotne ideologije za skupne politične akcije.

Stalni zastopnik Kitajske pri Združenih narodih, Dr. Tingfu F. Tsiang je prinesel pozdrave velikega kitajskega naroda. Čeravno je Srednja Evropa daleč od Kitajske, je dejal govornik, imamo pred seboj istega sovražnika in se borimo za iste cilje. Kitajski narod nima ničesar proti ruskiemu narodu; pomilujemo Ruše in sočustvujemo z njimi, je pristavil Dr. Tsiang; oni so žrtve komunizma še dalej kot Kitajci. V svobodnem svetu, ki ga hočemo zgraditi, bo ruski narod deležen spoštovanja in prijateljstva. Pred nami so še leta trdega boja; vzdržati moramo. Zmaga bo naša.

V imenu baskiške delegacije pri Združenih narodih je pozdravil Mr. Jesus de Galindez, ki je poudaril, da kršč. demok. gibanje nasprotuje komunizmu prav tako, kakor fašizmu ali katerikoli obliki diktatorske obla-

sti. Borimo se za človečanske pravice; pri tem pa vemo, da svet potrebuje socialne in gospodarske preobrazbe, da bo mogoče bolje razdeliti bogastvo in doseči bolj izenačeno življenjsko raven.

Nato je stopil na oder znani južnoameriški krščanski demokrat prof. Alceu Amoroso Lima, da pozdravi kongres za tako imenovani Movimiento de Montevideo, kjer so se združili kršč. demokrati iz latinske Amerike. Dejal je, da ni mogoče graditi sveta razen na temeljni kamen Boga. Ustanove so tu za človeka, ne pa človek za ustanove. Krščanstvo ni le duhovni vzor, marveč mora biti sila, ki daje življenje človeškim ustanovam v človeški družbi. Prinašam vam, je končal govornik, tople izraze naše bratske solidarnosti.

Rev. Thomas A. Meehan, predsednik združenja katoliškega tiska v ZDA, je primerjal Srednjo Evropo s Kolosejem v paganskem Rimu in dodal, da je najbolj brezbožen režim v zgodovini izbral baš narode Srednje Evrope, da na njih zemlji teče mučniška kri bolj izdatno kakor v rimski areni. Jožef Stalin, Jožef Brož-Tito, Boleslaw Bierut, Matyas Rakosi in drugi manjši diktatorji imajo sedaj svoj dan, je dejal Rev. Meehan; ti so orodje v hudičevih rokah, da bi uničili vero in ljubezen do Boga in z njo svobodo, ki jo Bog edini daje in varuje. Iz žrtve bo vstala nova Srednja Evropa, kjer bo vladal Bog in svoboda. Dobesedno je pristavil nato: diktatorji morejo podjarmiti in zapirati Slovence, Hrvatse, Madžare, Slovake in Čeha, toda ne morejo umoriti njih duha...

Češko-slovaška, Ogrska in Jugoslavija so bile svarilo Franciji, Italiji in Zapadni Nemčiji, kako more pešiča brezbožnih ljudi zasužnjiti narod. Zagotavljam brate za železnim zatorom, je nadaljeval, da bodo katoliške revije, mesečniki in dnevniki v Ameriki še pripovedovali o njih usodi in da kakih 35 milijonov ameriških katoličanov moli zanje. Naj Bog v svoji nekončni previdnosti približa dan, ko bo po puščavi Srednje Evrope spet pognalo zelenje in cvetje še večje in bolj žive ljubezni do Boga in Njegove Cerkve. Kakor drugi nagovorji poprej, je posebno pozdrav in voščilo Fathra Meehan-a seglo globoko v srca zborovalcem in sprožilo viharno odobravanje.

Za srednje-evropsko delavsko zvezo (Central European Federation of Christian Trade Unions) je spregovoril naš slovenski rojak — predsednik te zveze g. Jože Melaher iz Clevelanda. Dejstvo, da svobodne politične in delavske organizacije iz Srednje in Vzhodne Evrope ne morejo zborovati doma, je med drugim dejal g. Melaher je dovolj velika razlaga, zakaj smo danes tu. Smo v Ameriki in roke tiranov so prekratke, da bi položile na naše glave svoje krvave prste... Zakaj ameriška ustava jamči svobodo vsakomur, ki svobodo spoštuje. Govor g. Melaherja bomo priobčili v celoti na drugem mestu.

Zastopnik kršč.-dem. gibanja iz Venezuele dr. Lorenzo Fernandez, in zastopnik sindikalnega gibanja "Rerum Novarum" v Costa Rica, Benjamino Nunez sta pozdravila zborovanje z željo za popolnen uspeh.

Preden poročilo osebnih pozdravov zaključimo, moramo posebej omeniti pozdrav, ki ga je nekaj jasneje prinesel od Eminence Francisa kardinala Spellmana njegov zastopnik, pomožni škof newyorške nadškofije James H. Griffith. Med ostalim je škof omenil, da so prav ljudje, ki danes tu zborujejo, delali zgodovino krščanske demokracije, ki je po pol stoletju svojega obstoja dosegla tako ogromno rast in dokazala, da krščanstvo in demokracija nista nikakor dva nezdružljiva pojma. Vaše zborovanje, je nadaljeval škof, bo doseglo vaše rojake v vsakem mestu in vsaki vasi in jim prineslo znanilo novih upanja. Upanje je tista si-

ljo za popolnen uspeh.

ljo za popolnen uspeh.

Zaupniki Slovenske ljudske stranke so zborovali

Slovenska ljudska stranka v tujini je sklicala za dan 14. marca 1953 zbor zaupnikov v New Yorku. Udeležili so se ga delegati iz Clevelanda, Chicaga, Gilberta (Železno okrožje) v Minesoti, New Yorka in dva pooblaščenata zastopnika za poverjenstvo SLS v Buenos Aires v Argentini. Delegat krajevnega poverjenstva v Kanadi se zbora ni mogel udeležiti radi ovire s potnimi listinami. Tako so bili na zboru zastopani pristaši SLS v begunstvu v obsegu, kolikor je v teh razmerah sploh mogoče.

Razpravljanja in sklepe sprejete na tem zborovanju smemo torej smatrati kot izraz volje velike večine strankinih pristašev izven domovine.

V začetku svojega poročila je predsednik stranke dr. Miha Krek ugotovil, da je to zborovanje po dolgih letih (l. 1945 v Rimu) prvi širši sestanek strankinih poverjenikov. Na to je obširno govoril o mednarodnopolitičnih trenjih in o kritičnem položaju Slovencev in njihove domovine sredi njih. Glavne misli iz tega poročila so objavljene drugod.

Razgovor, ki je poročilo sledil, je potrdil spoznanje, da se slovenski narod nahaja sredi vrtincev mednarodnopolitičnih teženj in je radi tega njegov položaj izredno težaven. Potrebna sta previdno presojanje in politična previdnost, da se v teh razmerah zavaruje življenjske pravice slovenskega naroda za sedaj in za bodočnost. Delegati so naglasili potrebo, da se vprašanja v tej zvezi obravnavajo na sestankih krajevnih poverjenstev, da bo članstvo poučeno o stališču in smeri vodstva ter o njegovem delu.

Delegati so izrazili željo, da naj bi o zadevah, ki se o njih lahko piše, kaj več poročali v našem časopisju.

Na to je sledilo poročilo o sodelovanju Slovencev v ustanovah, ki se borijo za osvoboditev Evrope. Delegati so bili v podrobnejših poučenih o delu SLS v Krščansko demokratski zvezi za Srednjo Evropo (CDUCE), kjer je stranka ustanovna članica. Predstavnik SLS v uradih te ustanove, ki je hkrati tudi osrednji tajnik SLS, je v svojem poročilu navedel najvažnejše podatke o delu in uspehih SLS v Zvezi in naglasil potrebo dobre strankine organizacije v zamejstvu češ, da danes v mednarod-

la, ki usposobi brodolomca, da se oprime bruna razbite ladje, dokler ne pride pomoč. Dobesedno je dodal: "V imenu kardinala Spellmana in v imenu nadškofa O'Boyle iz Washingtona, kakor tudi v svojem lastnem imenu vam prinašam iskrene čestitke in želje, da bi to izredno zborovanje bilo popolnoma uspešno. Vi ste možje in žene, ki ste zapustili doma vse in se podali v izgnanstvo, v imenu največje zadeve vsega človeštva, v imenu svobode človekovega duha.

To so bili v glavnem pozdravi zastopnikov iz svobodnega sveta, ki so se zborovanja udeležili osebno. Prihodnjič bomo poročilo nadaljevali s pozdravi zastopnikov posameznih narodnih predstavništev iz zasužnjenih dežel in s pozdravnimi pismi, in brzojavkami, ki jih je kongres prejel od vodilnih svetovnih politikov.

nem svetu stvarno predstavlja in zastopa vse somišljenike v zasužnjeni domovini, ki so obsojeni na politični molk.

Sledila je razprava o osnutku strankinega programa, ki ga je pripravilo tajništvo s sodelovanjem poverjenstev in posameznih somišljenikov. Delegati so bili mišljenja, da je besedilo osnutka nekoliko preobširno in posameznih poglavjih prepodobnostno. Za to so sklenili, naj se besedilo primerno preuredi in je bil v ta namen izvoljen poseben odbor treh članov. Ko bo novi osnutek gotov, ga bo tajništvo poslalo v pregled vsakemu izmed na zborovanju navzočih delegatov, ki naj predlagajo morebitne spremembe ali dopolnila. Na to bo končoveljavno besedilo predloženo krajevnim poverjenstvom (kjer teh ni pa strankinim zaupnikom) v odobritev na ta način, da poverjenstva, odnosno zaupniki, pooblastijo newyorške člane, ki naj potem osnutek v njihovem imenu končoveljavno potrdijo in odobrijo.

Pri volitvah v širši odbor (Council) Krščansko demokratske zveze Srednje Evrope so delegati izbrali sledeče člane: dr. Miha Krek, Ivan Avsenek, dr. Jože Basaj, Anton Babnik, dr. Zdravko Kalan in dr. Alojzij Kuhar. Za namestnike so bili postavljeni: Ljudmila Goričan, Franc Furlan, Ivan Jenko in dr. Jakob Toni. Od članov širšega odbora sta bila poslana v predsedstvo (Presidium) Zveze: dr. Miha Krek in dr. Alojzij Kuhar. V izvršni odbor, (Executive Committee) sta bila izvoljena: dr. Zdravko Kalan in Ivan Avsenek.

Naslednja točka na dnevnem redu je bilo vprašanje strankinega tiska. Zbor je svetoval, da naj postane "Slovenija," priloga na Clevelandu (Ohio) v Zedinjenih državah izhajajočega dnevnika "Ameriška Domovina," za glasilo SLS v USA. V tem listu naj se objavljajo strankine zadeve, ki niso izrazito zaupnega značaja.

"Domoljub," katerega prva številka je izšla v januarju 1953, bo v bodoče omejen le na notranje zaupne organizacijske in poslovne zadeve in ga bodo dobivala samo poverjenstva in zaupniki, ne pa tudi posamezni člani. Imel bo obliko in značaj okrožnic.

Pri razpravljanju o vprašanju prispevkov članstva je bilo sprejeto, da vsak član prispeva po (Dolje na 4. strani)

Tito in Cerkev

Jugoslovanski komunizem se najbolj zaganja proti Cerkv, ki mu je postala sedaj sovražnik št. 1, dočim je borba s Kominformo stopila na drugo mesto. To je razumljivo že z načelnega stališča, ker komunizem sloni na materializmu in zato seveda zavrača vsako religijo — kot opij za ljudstvo. Začasno se mora seveda najti modus vivendi, dokler so še med ljudstvom ostanki vernosti in dokler ne doraste novi rod, ki ga vzgaja komunizem na čisti materialistični podlagi. Toda v tem vmesnem času si mora komunizem versta-va podvreči, jih spraviti popolnoma pod svoje nadzorstvo, da ne bi delala zmede v novi generaciji.

Posebni razlogi za borbo proti Cerkv

So še drugi vzroki, zakaj se jugoslov. komunizem tako zaganja ravno proti katoliški cerkvi. V borbi proti kmetu pomeni Cerkev gotovo oporo kmetu, ker mu oznanja nauk, ki je popolnoma nasproten nauku komunizma glede socializacije kmetijstva. To oporo je treba kmetu vzeti. Cerkev sega v vsako vas in v tem celo nadkriljuje komuniste, ki se na vasi kar slabo počutijo in vse bolj silijo v mesta. Zato je seveda potrebno, da bi se ta organizacija na kak način dala vpreči v voz za jačanje komunističnega režima, namesto da ga celo slabi, spodkopava, kot trdijo komunisti. In še bratstvo med narodi naj bi oznanjala Cerkev v komunističnem smislu, ker jim sedaj že zopet dela težave stari spor med Srbi in Hrvatji, Srbi in Makedonci. Končno komunizem kot totalitarni režim ne more trpeti oblasti poleg sebe ali celo proti sebi, kot se je po buržujski tradiciji delila oblast med svetno in duhovsko gosposko. — Komunizem je vsa oblast in ne more biti oblasti poleg komunizma.

Komunizem je veliko duhovščine že likvidiral v času revolucije. Veliko duhovnikov je zbežalo, ker so vedeli, da bodo likvidacije in "ljudska sodišča" delala po "osvoboditvi" v svo parno in neovirano. Celo vrsto jih je spravil na drugi svet takoj po prevratu, nekaj sto jih je spravil v zapore, da bi ne delali ovire širjenju komunističnega evangelija in komunist. vzgoje. Tako drži stalno veliko število duhovščine za jetniškimi zidovi ali na "družbeno koristnem delu". Sedaj za novo leto je bil izdan ukaz o pomilostitvah in je bilo 63 katoliških duhovnikov pomilostjenih, za kar so se tov. Titu javno zahvalili v posebnem pismu. Trdijo, da je še vedno kakih 300 katol. duhovnikov zaprtih.

Cirilmetodijsko društvo

Da bi komunizem duhovnike spravil pod kontrolo, so v ta namen ustanovili posebno organizacijo: društvo sv. Cirila in Metoda, recim kratko — Cirilmetodijsko društvo. S svojimi priganjanci med duhovniki je komunizem skušal zadnja tri leta spraviti pod ta klobuk vse duhovnike. Sredstva, katerih je posluževal, so predstavljala surov materialni pritisk na duhovnike. Ta pritisk je imel cilj, da neposlušne duhovnike spravi tako daleč, da ne bodo imeli ne

(Nadaljevanje s 2. strani) en dolar letno k stroškom osrednjega tajništva. To je članarina, ne pa naročnina za katerikoli list.

Na koncu so delegati govorili o tehnični organizaciji stranke v zamejstvu. Osrednji tajnik je dal pojasnila, nakar so delegati odobrili sedanji način organizacije.

Po soglasni zaupnici vodstvu SLS je bil ta pomembni zbor zaupnikov zaključen.

kaj jesti, ne kaj obleči, da bodo goli stradali. Neposlušni duhovniki ne mejo imeti nobene zbirke ne za cerkev, ne za duhovnika. Duhovniki, ki ne vstopijo v društvo, ne smejo poučevati krščanskega nauka niti v cerkvi. Neposlušne duhovnike so visoko obdavčili za edini dohodek, ki so ga še imeli od maš. Kjer so pri cerkvi neposlušni duhovniki, ne smejo zvoniti. Krajevne oblasti so po svoji iznajdljivosti našle še druge različne načine pritiska, da bi spravile vse duhovnike v Cirilmetodijsko društvo.

Kaj je Corilmetodijsko društvo? To naj bi bila poklicna, strokovna organizacija duhovnikov, katere namen naj bi bil predvsem gmotno zavarovanje duhovnikov (zavarovanje za starost in bolezen), potem pa tudi delo za prosveto naroda, za složnost in sporazumevanje med jugoslovanskimi narodi in za podpiranje stremljenja vlade med ljudstvom. Tako naj bi bil duhovnik vnet pomagač v ljudski gmoti, ki jo je treba bolj in bolj komunistično oblikovati. — Velik del duhovščine s tem ni mogel soglašati in so raje vzeli nose posledice odpora. Drugi so se podredili, misleč, da bodo mogli lažje vršiti svoj duhovniški poklic.

Ustanovljeno je bilo društvo v Istri leta 1948 z odobritvijo škofa Nežiča. Leta 1949 je bilo ustanovljeno že tudi v Sloveniji in l. 1950 je sledila Bosna - Hercegovina, kjer se je včlanila cela frančiškanska provinca (tako trdi dr. M. Skalar v "Review of International Affairs" 16. okt. 1952). Tako komunisti trdijo, da je sedaj v Istri organizirana v društvu že vsa duhovščina, v Bosni - Hercegovini 80 odstotkov in v Sloveniji 60 odstotkov. Inicijativni odbori so pa že tudi v drugih pokrajinah.

Škofvska konferenca

Dolgo časa se ni vedelo za stališče škofov napram društvu. Govorilo se je različno, da so eni za društvo, drugi da so proti. Šele 25. sept. lani so se zbrali škofje v Zagrebu, kot trdijo komunisti, na pobudo papeškega nuncijskega dr. Oddija v Beogradu, ki da je tudi poslal konferenci posebno pismo, izražajoč upanje, "da bo konferenca sposobna zatreti veliko nevarnost duhovniškega društva". In zaključek konferenca je bil: "Ni dovoljeno (Non licet)!" Škofje so torej v vidu nevarnosti razcepca duhovščine izrekli prepoved društva. Sedaj je duhovščina na jasnem, da mora Cirilmetodijsko društvo pustiti. Jasno je, da je bil s tem zadan udarec temu društvu, na katerega so komunisti stavili tolike nade, kako bo pritegnilo duhovnike k sodelovanju z vlado. Ravno tako pa je jasno, da se je na škofo tako razlila burja komunistične jeze. Vsi škofje, ki so se udeležili konference, so bili javno žigosani kot kolaboraterji ali ustaše: Baeuerlein, pomožni škof djakovski, Tokić, pomožni škof barski, splitski dr. Bonafacić, šibeniški dr. Banić, banjalučki dr. Čeliš, dubrovniški dr. Butorac. Pri obeh slovenskih škofih so tako naredili policijsko preiskavo ne le v uradu in stanovanju, ampak tudi v obeh stolnicah. Vse so pretaknili, da so našli, kaj sta si škofa dr. Derževnik in Vovk nctirala pri konferenci. — Ali je bila tako stroga preiskava samo v Sloveniji ali tudi drugod, nam ni znano.

Gotovo je, da je bila ta konferenca eden izmed vzrokov, da je komunistična vlada smatrala za potrebno skrajno konsekvenco: prekinitve diplomatskih odnosov z Vatikanom.

Reakcija na imenovanje kardinala

Druga najbolj vroča točka na fronti borbe proti Cerkv pa je imenovanje nadškofa dr. Stepinca za kardinala. Že poprej je ta gigantska osebnost delala Titu preglavice. Po procesu, za čigar osnovo so služili falzifikati, in v katerem je bil nadškof dr. Stepinac obsojen, je Tito mislil, da se je sedaj nadškofa odkrižal enkrat za vselej. Toda pod pritiskom Zapada je bil prisiljen popustiti in je poslal nadškofa iz ječe v Lepoglavi v internacijo v rojstvo vas Krašič. Toda tudi s tem še ni bila stvar končana. Prihajali so inozemski časnikarji in ni jim bilo mogoče odreči, da ne bi obiskali nadškofa v Krašiču. Ravno tako si pa nadškof ni dal vzeti pravice, da odgovarja na njihova vprašanja in odkriva pove svoje mnenje o preganjanju vere v Jugoslaviji in o veliki laži ustave, da je državljanom zagajena svoboda vesti in veroizpovedi, da so verske skupnosti svobodne v svojih verskih stvareh in v izvrševanju verskih obredov.

Nato pa je v decembru prišla vest, da je bil nadškof imenovan za kardinala. To je vrglo komunistične vrhove iz ravnotežja, da so se prenegli. Tito je v svojem govoru pred delavci v Smederevski Palanki grdo napadal Vatikan, da se s takim postopanjem vmešava v notranje zadeve države, torej točno isto, kar so trdili že tudi ob priliki škofvske konference v Zagrebu. Kar jim ni po godu, je vmešavanje v notranje državne zadeve, četudi je čisto verska zadeva. Kardelj je govoril po radiju in napadal Vatikan. Toda dva dni pred prekinitvijo diplomatskih odnosov je zastopnik Sv. stolice izročil spomenico jugoslovanski vladi, kjer zahteva Vatikan spoštovanje osnovnih verskih pravic Cerkev v Jugoslaviji. Ta spomenica pobija trditev, da bi se hotela Cerkev vmešavati v notranje zadeve Jugoslavije, in zahteva za vernike svobodo, da bi smeli po besedilu ustave ustanavljati verska društva, izdajati verske časopise, da bi dalje smeli duhovniki obiskovati vernike in jim razlagati katoliške nauke in da naj vlada preneha s sovražnimi ukrepi proti Cerkv.

Dva dni nato 17. dec. je bila izročena dr. Oddiju nota jugoslovanske vlade o prelomu diplomatskih odnosov. Zahod obsoja prelom z Vatikanom

Jasno je, da ta korak ni našel dobrega odmeva na Zapadu, na katerega je Tito sedaj navezan v svoji izolaciji in še posebno zaradi suše in slabega gospodarstva. Celo londonski "Times", ki je drugače kar prijazen Titu in pripravlja Anglijo na Titov obisk v marcu, mu je to zameril in povedal, da je Tito s tem napravil napako. Jugoslovanski verniki in duhovščina bodo imele težave, ali naj bodo zvesti Cerkv ali državi. Ljudstvo Velike Britanije je z zaskrbljenostjo in odporom sprejemalo vsako poročilo o tem, kako kruto ravna Tito z versko ali politično opozicijo. Zunanjemu ministru Velike Britanije Edenu je težko, da se Tito še naprej dela osvražena med angeškim narodom in tako spravlja tudi Edena v težave z ozirom na povabilo za obisk Anglije.

Tito je hotel stvar malo omiliti in je zato povabil 8. januarja letos sedem jugoslov. škofov na razgovor, med temi belgrajskega nadškofa dr. Ujčića in ljubljanskega škofa dr. Vovka. Ali je upal, da bo škofo preplasil in da bodo pristali na sporazum? Dejstvo je, da so mu povedali, da ureditev zadev med Cerkvjo in državo ne spada v njihovo kompetenco, ampak v kompetenco Vatikana, ki sklepa z državami dogovore ali konkordate, a pristali so na to, da se sestavi komisija.

Tako govori papež

In Cerkev? Od vseh novooznačenih kardinalov dva nista mogla k slovesnemu konzistoriju, kjer papež imenuje kardinale: kardinal Štefan Višinski iz Varšave in kardinal Alojzij Stepinac iz Zagreba. Sv. oče se je obeh odsotnih spomnil s toplimi besedami in glede Stepinca dejal: "Čeprav je odsoten, ga obhajemo z bratsko ljubeznijo. Zelo želimo, da bi vsi vedeli, da nismo ničesar drugega namerali, ko smo se odločili, da mu podelimo dostojanstvo rimskega škrlata, kakor to, da na primeren način poplačamo vse njegove velike zasluge, pa tudi da izpričamo v njegovi osebi našo dobrohotnost do vsega njegovega naroda in da na poseben način počastimo in damo globoko uteho našim ljubljenim bratom in sestram, ki v teh težkih časih z velikim pogumom javno izpovedujejo svojo katoliško vero. Prav posebno pa je daleč od resnice reči, da smo zato odločili njegov vstop v sv. kolegij, da bi s tem izzivali in žalili politične oblasti. Ničesar drugega ne želimo, kakor da bi naznanilo te izvolitve za kardinala bilo sprejeto kot odgovor na izredno ostre besede, katere uporabljajo te oblasti proti naši osebi in proti tej apostolski stolici. Temu govorjenju zelo primanjkuje vpludnosti, toda mi ga v našem srcu odpuščamo in radi pozablamo."

Tako lepe in spraviljive so te besede, da velja vzeti v roke Kardeljev ali Titov govor, ki mrgoli zavijanj in podtikanj in ki je poln hostarske pokvarjenosti, surovosti in lažljivosti. — Prav v ta namen smo prinesli ta del papeževga govora, da primerjate plemenit jezik s hostarskim zavijanjem in podtikanjem. Vidimo pa tudi, kako sv. oče čuti s preganjanji verniki v Jugoslaviji.

Mračne perspektive

Borba gre naprej ne samo na opisanih, momentano najbolj važnih točkah: Cirilmetodijsko društvo in prelom z Vatikanom, ampak na celi fronti z jasnimi komunističnimi ciljem razkristjanjenja vsega življenja: javnega in privatnega. Najodličnejša je gotovo borba na mladinskem odseku, kjer računa komunizem, da ima vse izgleda za polno zmago in daje odpor le še verna družina s krščansko vzgojo. Smatra pa komunizem, da so ta skrita ognjišča odpora le maloštevilna in slaba, ker jih je strl teror stranke in njena špionažna mreža. Res se kaže vsaj pri starejših ljudeh veliko malodušnosti, o čemer nam dajejo najboljše slike pisma. Naj leno navedemo: "Staro tone in novo svet vstaja. Bilo je to posebno opaziti ob božičnih praznikih. Na Božič so delavci morali delati, uradi uradovati, trgovine biti odprte in v vseh šolah se je vršil pouk. Zato pa je bilo prosto na Silvestrovo in na Novo leto. Mesto božičnega drevesca je bila jelka, meso Jezuščka in Miklavža pa je dedek Mraz delil darove in mesto polnočnice pa vsa noč veselice in ples. Vse gostilne so bile natlačene polne, za Novo leto pa cerkev prazna, kakor ne na nobeno nedeljo ali praznik v letu. Tako Tak se vse vse spreminja. — Pa tudi cerkvenim stavbam grozi propast. Križ na zvoniku je že močno nagnjen in streha zvonika potrebna popravila. Pa kje dobiti denar? Kmetje, ki so prej skrbeli za cerkev, so obubožali. . ."

Tako žalostna je ta slika, da mora človek nehotno pomisliti, kako strašno odgovornost za celo generacijo številnih narodov — si nakopal kratkovidni "krščanski državnik", ki so v Jaliti in Teheranu narode predajali pod težki jarem komunističnega brezboštva in tiranstva. V njih srecih ni bilo Boga, v njih politiki ne blagoslova.

Toda kljub mračni sedanosti moramo delati, ker jasno spoznavamo, kako nujno je delo. In zaupati moramo v božjo previdnost. Gotovo je, da bo nasilno

Titovi kapitalisti

Vsakemu režimu se prismojnega skupina ljudi, ki si je ustvarila v njem dobre položaje. Tako je bilo že od nekdanj, tako je tudi sedaj, in tako je tudi v Jugoslaviji. Tekom osmih let se je nabralo že kar lepo število rdečih konjunkturistov, ki se jim v Jugoslaviji ne godi slabo. Samo v Sloveniji jih lahko cenimo na kakih 20.000 do 40.000. Takoj po vojski so se spravili ne na vodeče, pa vendar na donosne položaje v državni administraciji in opravljali službe raznih strokovnjakov, svetovalcev, zastopnikov uradov in podjetij. Največ jih je seveda bilo v čisti javni upravi. Ko so pa komunisti začeli "pokopavati" državo, so ti ptički hitro začutili, kam vleče veter, in se začeli seliti v podjetja in v razne od državne neodvisne ustanove. Na zunaj so seveda vsi oblečeni v rdečo obliko Titovega kroja, z njihovo "socialistično zavestjo" pa kaže bolj slabo, njihova zgrajenost je še bolj pičla. Da zakrijejo vse pomanjkljivosti, zatrjujejo na ves glas svojo zvestobo do vladajočega režima, ga podpirajo, mu delajo usluge, se mu klanjajo in gledajo, da so zmeraj na liniji.

V Sloveniji so se nagneti posebno po industrijah in po trgovskih podjetjih, kjer so jim strankarske izkaznice pripomogle do mest z lepimi dohodki. Da svoja mesta kolikor mogoče zavarujejo, so prišli na buržujsko idejo, da bi ta gospodarska podjetja imela tudi svoja "stanovska" zastopstva, svoja bi se seveda tudi vrinili in imeli odločilno besedo. To idejo so pravilno in lepo v sklad s sedanjim tokom jugoslovanske gospodarske politike, ki pridiguje o uveljavljanju "objektivnih gospodarskih zakonov" in o "družbenem obvladanjju" teh zakonov. Nihče pravzaprav ne ve, kaj vse komunisti mislijo pod temi besedami, toda rdeči konjunkturisti z njimi kar zadovoljni, ker jih znajo porabiti v svojo korist.

In tako se je v Ljubljani rodilo "stanovsko" gospodarsko zastopstvo v obliki Trgovinske zbornice, ki so jo ustanovili lansko leto. Je to zbornica lokalnega pomena; glavna zbornica je ona v Beogradu in se imenuje Federalna trgovinska zbornica, vendar pa njej lokalne zbornice niso podrejene. Ljubljanska trgovinska zbornica je imela pred nedavnim svoje zasedanje. Zasedanje je bilo baže precej živahnajboljšo sliko pisma. Naj leno navedemo: "Staro tone in novo svet vstaja. Bilo je to posebno opaziti ob božičnih praznikih. Na Božič so delavci morali delati, uradi uradovati, trgovine biti odprte in v vseh šolah se je vršil pouk. Zato pa je bilo prosto na Silvestrovo in na Novo leto. Mesto božičnega drevesca je bila jelka, meso Jezuščka in Miklavža pa je dedek Mraz delil darove in mesto polnočnice pa vsa noč veselice in ples. Vse gostilne so bile natlačene polne, za Novo leto pa cerkev prazna, kakor ne na nobeno nedeljo ali praznik v letu. Tako Tak se vse vse spreminja. — Pa tudi cerkvenim stavbam grozi propast. Križ na zvoniku je že močno nagnjen in streha zvonika potrebna popravila. Pa kje dobiti denar? Kmetje, ki so prej skrbeli za cerkev, so obubožali. . ."

1.) Država naj opusti sistem družvene evidence." To je namreč neke posebne vrste državna kontrola nad gospodarstvom, ki jo po navodilih vlade vrši Narodna banka preko svojih podružnic. Ta kontrola je bila spočeta v glavah komunističnih teoretikov, ki nimajo nobene gospodarske izkušnje, in je tako zelo zamotana in nepraktična, da dela podjetjem samo škodo.

2.) Država naj ukine davek na proizvodnjo, ali kakor to tam imenujejo "prispevek k akumulaciji." Ta davek pobirajo na osnovi delavskih plač. Je pa zelo visok, saj znaša pri posameznih podjetjih tudi 28-30 dinarjev na vsak dinar, ki ga podjetje izplača na mezdah. Ta davek je bil tako nepravilno razrezan, da je nekatera podjetja spravil na rob propada, drugim pa zagotovil dejanski monopol na trgu. Za nadomestek temu davku predlagajo davek na dobiček, na dohodek, na promet, torej same

razkristjanjevanje mnogim doslej slepij odpiralo oč. Sprejeli bodo in Boga hvalili za luč vere in očiščevalnost trpljenja.

litike. 10.) Pred vojsko so bile pritožbe proti centralizmu v Beogradu na dnevnem redu celih 20 let. Sedaj se zopet pojavljajo. Ljubljanska zbornica se pritožuje, da Federalna zbornica v Beogradu ne deli pravično uvoznih kontingentov in protestira proti zastopavljanju. Zanimivo je pa, kako se opravičuje Beograjska zbornica. Pravi namreč, da se je v njeno upravo nateplo polno ljudi iz bivših centralnih, a sedaj ukinjenih uradov, in da se ti ljudje pač ne morejo tako hitro odvaditi "birokratične miselnosti." Tudi to muziko smo slišali nič kolikokrat že pred vojsko.

Ako človek premisli vse te pritožbe, vidi, da je "družbeno obvladanje objektivnih gospodarskih zakonov" samo plašč, pod katerim se skrivajo stara predvojna gospodarska nasprotstva in da jih komunisti znajo ravno tako malo "obvladati," kot so jih znale predvojne vlade.

Dejstvo pa, da se take pritožbe sedaj zopet lahko slišijo v javnosti in berejo po časopisih, priča, da so postali novi kapitalisti precej objestni in da se ne bojijo zastopati svojih "stanovskih" interesov magari s predvojnimi besedami in metodami. Res je, da zaenkrat še ne morejo imeti svojih podjetij, toda to jih ne more; glavno je, da imajo dobre dohodke in da sijajno živijo; o tem pa dosti povedo razne afe in procesi, ki vsaj deloma pridejo v javnost. Da njihovi dohodki ne obstojajo samo iz plač, ampak tudi iz posebnih honorarjev, dodatkov, provizij, potnih in celo reprezentacijskih stroškov, to nikogar več ne moti. Zato so pa postali tako pogumni in svoje apetite utemeljujejo kar s predvojnimi argumenti.

Da ti novopečeni kapitalisti niso kak posebno zanesljiv element za komunistični režim, tega se komunisti gotovo zavedajo. Več, da bodo ti konjunkturisti držali z njimi v vseh slučajih, saj bi sprememba režima pomenila konec njihovemu "gospodarskemu udejstvanju." Stodostotno se pa nanje ne morejo zanesti, kajti vedo iz lastne skušnje, da ti njihovi kapitalisti spadajo v tisto skupino ljudi, ki držijo z obstoječim režimom, dokler se le da, da pa se istočasno dobrikajo tudi režimu, ki bo sledil. V tem pogledu "poglabljanje socialistične zavesti" pri novih kapitalistih ne žanje prav nobenih uspehov.

J. A.

IVERI

Umrl so: V Sloveniji sta umrla Ivan Rakovec, bivši ravnatelj Slovenčeve uprave, in dr. Franc Krulj, župnik in dekan v Laškem. V Argentini je umrl Vinko Lovšin, bivši župnik v Litiji.

Na 5 let zapora je bil 20. februarja obsojen Ludvik Rusjan, župnik v Cerovem v Goriških brdih.

Pri poluradni agenciji Jugopress v Beogradu sta na službi tudi 2 kaznjena, bivši kraljevski namestnik dr. Perović in šef zagrebske policije dr. Vragović.

Bivši gimnazijski ravnatelj in poslanec za škofjeleški okraj Ivan Dolenc živi — kot je živel med prvo svetovno vojno — na posestvu svojega brata pri Škofji Loki. Čeprav je zmagal v pravi proti državi, ki jo je tožil za pokojnino v vseh stopnjah, mu država ne izplača pokojnine.

Mitra Džilas, proleter, nosi prsten soliter, tako pravijo po Beogradu o nekdanji ženi Milovana Džilasa, ki ljubi dijamante in dragocene prstane in zapestnice, čeprav je od mladih dni goreča pobornica delovnega ljudstva.

PORTIS
the
smartest
hat for
Easter!

Yes, PORTIS is the smartest hat your money can buy... because it's hand-fashioned of soft fur felt... originally styled for jaunty good looks. Select a new PORTIS Hat today... you'll enjoy wearing it for Easter time and anytime.

BUY A PORTIS A YEAR OF SMARTNESS FOR 24 A DAY

MANHATTAN
White and Sport Shirts
Sizes 13 1/2 to 18 1/2

KAYNEE
Boys Shirts, White and Colors
Sizes 6 to 20; 13 to 14 1/2

NECK TIES -- MANHATTAN
New Colors and Styles

SUPERBA "DACRON"
Plain and Fancy Colors

HICOCK
Suspenders, Belts and Jewelry

CAMPUS SWEATERS
Mens and boys

BOYS' SUITS
Sizes 4 to 12; 13 to 18
Spring and Summer Styles
Very Special Prices

BOYS' JACKETS
Sizes 4 to 18

BOYS' COATS
Riflers—Sizes 4 to 8

BOYS' SPORT COATS
Sizes 4 to 18

DUOFOLD
Underwear for Men
Union Suits "Magic Brand"
Brief—Shorts and Longies
Also many other items for men, youths and boys at the well known dependable store.

Frank Belaj
MEN'S AND BOY'S WEAR
6205 St. Clair Ave.

Dr. Josip Gruden:

**Zgodovina slovenskega naroda
NOVI VEK: I. Luteranstvo in cerkvena reforma med Slovenci**

Za višje duhovnike so nastavili solnograški nadškofi v Pribinovi državi nekega Dominika, potem Svarnagla in Altrida.
Nova doba je napačila ogrskim Slovence s prihodom slovenskih apostolov Cirila in Metod. Sveta brata sta prišla med panonske Slovence, ko sta potovala iz Morave v Rim. Vojvoda Kocel, Pribinov naslednik, ju je sprejel s veliko častjo in se razveselil, ko je videl v slovenskem jeziku pisane knjige. Dal je Cirilu 50 učencev, da bi jih poučil v potrebnih znanostih in pripravil za duhovniški poklic.

Posebno uspešno je deloval sv. Metod v Kocelovi državi po svoji vrnitvi iz Rima, kjer je bil od papeža posvečen v nadškofa čez panonsko in moravsko zemljo. Solnograški višji duhovnik Richbald in njegovi pomočniki so videli, da proti njemu ničesar ne opravijo in so zapustili deželo. Delovanje vnetega moza je sicer prekinila odsodba in ječa v Solnogradu, vendar ga leta 873. zopet nahajamo na panonskih tleh, kjer je imel gotovo svojo stolico v Blatnem gradu pri vojvodu Kocelu, ki se ga je oklepal z veliko ljubeznijo in češčenjem. Panonski Slovenci so bili torej pred vsemi drugimi deležni blagonsnega vpliva slovenskih apostolov.

Kocelova slovensko-krščanska država, ki se je pričela tako nabudno razvijati, ni imela dolgotrajnega obstanka. Po smrti slovenskega vojvode (874?) je nemški Arnulf gospodoval čez Panonijo, kateremu jo je moravski Svetopolk zaman izkušal izrgati iz rok. Spodnje Pomurje je takrat pripadalo dudlebski grofiji, ki je imela svoje središče v Dudlebih pri Radgoni in segala precej daleč v Panonijo. Ze leta 894, pa so se oglasili divji gostje, ki so uničili Kocelovo in Metodovo delo. Madjari so tisto leto napravili prvi roparski pohod preko Donave, strašno oplenili slovenske pokrajine, pobili odraslo mladino, otroke in žene pa odpeljali s seboj v sužnost. Cesar Arnulf je izročil Panonijo z Blatogradom vojvodu Braslavu, ki je takrat gospodoval nad ozemljem med Dravo in Savo, da bi jo varoval.

Toda Braslav je bil preslab nasproti madjarski premoči. Sam je menda padel v boju, mnogo slovenskega ljudstva pa je takrat bežalo na jug preko Drave, da najde zavetja v Slavoniji. Okoli leta 900. so Madjari stalno zasedli svet med Muro in Donavo. Arpad, vrhovni vojskovođa Madjarov, je baje takrat sam šel s svojimi četami v dolino Rabe in Rabnice, si osvojil Zelezo stolico (sedaj Vasvar) in se utaboril ob Panonski gori (Panon-holma — Martinsberg), od koder je z zadovoljstvom opazoval lepo deželo, ki mu je pripadla v vojni plen. Kot posadko je tu nastanil plemo Eloed ali Lebed.

Ker so bili Madjari pastirsko in ribiško ljudstvo, so se naselili izprva v veliki množici le v rodovitnih nižavah ob Donavi in Tisi in se od tu počasi razširjali proti gorskim krajem. Slovenci so postali od njih odvisni, morali so jim obdelovati zemljo in jim dajati velik del svojih pridelkov. Toda njih število se je zelo skrčilo, deloma vsled krvavih bojev z novimi gospodarji, deloma vsled kupitve s sužnji, ki so jo Madjari pričeli v veliki meri gojiti ob jadranski obali.

Ze v svoji prejšnji domovini ob Crnem morju so imeli Madjari navado, napadati slovenske naselbine in jelnike zamenjavati grškim trgovcem za žamet,

pisane preproge in drugo blago. Enako so delali sedaj tudi s slovenskimi jelniki, ki so jih ugrabili na Ogrskem, Štajerskem in po Slovenski krajini. Spravili so jih v istrska pristanišča, predvsem v Pulj, kjer so jih Grki, Benečani in Židje sprejeli na svoje ladje in prodajali za drag denar mohamedanskim vladarjem v Azijo, Afriko in na Špansko. Emir Alhakem, kalif v Kordovi na Španskem, je imel v svoji telesni straži 2000 Slovanov. Pod kalifom Abderahmanom III. (912-916) se je to število pomnožilo na 4000. Imeli so posebno zaupne posle, ker jim je kalif poveril službo v svoji palači in jih kot pešce uvrstil v svojo vojsko. Enako so si tudi sultani v Magrebu s slovenskimi sužnji pomnoževali svojo telesno stražo. Največ teh žrtev je bilo iz Ogrskega in iz Slovenske krajine. Se le, kralj Koloman je prepovedal na Ogrskem rojene sužnje prodajati v inozemstvo.

Ob koncu 10. stoletja se je izvršil na Ogrskem oni veliki prevrat, ki je ropoželjni in bojeviti pastirski narod Madjarov počasi izpremenil v mirne poljedelce s stalnimi naselbinami.

Ta prevrat je v zvezi s pokristjanjenjem Madjarov. Prvi ogrski knez, ki je bil naklonjen krščanski veri, je bil Gejza. Imel je za ženo poljsko knežico Sarolto, ki je bila kristjana in je tudi na svojega moža blažilno vplivala. Njegov sin Stefan (1000-1037) je na krščanski podlagi preosnoval svojo državo po evropskem zgledu in se trudil, da ji pridobi vse dobrote zapadne kulture. Preje so bili Madjari razdeljeni v razna plemena, katerim so načelovali posamezni glavari iz uglednih družin, kjer je bila ta čast dedna. Kralj Stefan pa je razdelil Ogrsko v velike županije (komitate, katerim je po slovanskem zgledu postavil na čelo župane (madjarsko: ispan, nemško: Gespan), ki so upravljali sodne, vojaške in civilne zadeve.

V 12. stoletju je bilo okoli 70 takih županij. Slovenci so bili prideljeni zlasti salajski (Szala, ob reki enakega imena) in železni županiji (Vas), kjer so prebivali v večjih množicah. Vendar jih zasledujemo v zgodnjem srednjem veku še po mnogih drugih krajih.

(Dalje prihodnjič)

Vloge sprejete do 10. aprila zaslužijo 2% od 1. aprila

MI PLAČAMO 2%

na HRANILNE VLOGE

zavarovane do \$10,000
Član F. D. I. C.

921 HURON ROAD
in 6 naših podružnic

Dolar na pohodu

Prva svetovna vojna je obrnila dotedanje gospodarstvo. Angleški funt se je zamajal. Njegova skoraj neomejena moč na svetovnih tržiščih je začela upadati. Druga vojna je še usodnejše pospešila svetovni gospodarski preobrat. Funt se umikala. Na njegovo mesto stopa dolar. Le v območju angleškega imperija skuša funt držati svoje pozicije. Pa še celo tam je dolar v ofenzivi (Kanada).

Po dveh potih prodira dolar skoraj v vse dežele, ki niso v oblasti komunizma. Ena pot gre spredno z ameriško politiko. Po tej poti gre ameriška pomoč za obročevanje, pomoč zaostalim deželam in druge ameriške politične - vojaške investicije. Druga pot pa je bolj skrita. O njej se malo piše in govori. Je to pot zasebnega ameriškega kapitala, ki išče zase v drugih deželah dobičkanosne zaposlitve.

Po podatkih iz leta 1950 je znašal zasebni dolarski kapital, ki je bil naložen izven Zruženih držav, 13,550 milijonov dolarjev. Od tega kapitala je bilo: v Latinski Ameriki 5,065 milijonov dolarjev, v Kanadi 3,850 milijonov, v Evropi 3,182 in po ostalem svetu 1,453 milijonov dolarjev.

Ti zneski, posebno za Latinsko Ameriko in Kanado, so se do danes zvišali skoro za pol milijardo dolarjev. Od 5 milijard dolarjev, ki so bili naloženi v Latinski Ameriki, je znašal delež:

V izdelovalni industriji 17%, v transportnih podjetjih 6%, v poljedelstvu 11%, v rudarstvu 10%, v petrolejski industriji 35 odstotkov, v drugih podjetjih 21 odstotkov.

V Kanadi pa je večji odstotek naložen v izdelovalni industriji. Veliko se tam investira tudi v novo nastajajočo petrolejsko industrijo in rudarstvo.

Iz teh podatkov se jasno kaže tendenca, da hoče severnoameriški kapital gospodarsko organizirati vso ameriško celino tako, da bo ogromna industrija Združenih držav in tudi Kanada imela zavarovan dovolj velik dotok surovin in kuriva. Največje izgube je angleški funt utrpel prav na ameriški celini. Stalno se mora umikati in ni več daleč čas, ko bo dolar obvladal vse gospodarstvo obeh Amerik. Lahko rečemo, da je dolar bitko za ameriško celino že dobil.

Pohod dolarja po svetu ogroža komunizem, ki si je zgradil ogromno evrazijsko trdnjavo, v kateri se pripravlja na odločilno borbo. Dolar pa okrog te komunistične trdnjave gradi in organizira obrambni pas od Skandinavije preko Afrike, Prednje in južne Azije, do Alaske. Zglejda kakor da so izven neposredno ogroženega območja le Amerika, Južna Afrika in Avstralija. Kjerkoli se na tem prostoru pripravljaja kaj za obrambo proti komunizmu, je na delu dolar.

Tako se nam kaže v grobih potezah pohod dolarja. Svet pričakuje od tega pohoda veliko. — Predvsem uničenje tiranije, osebno svobodo za vsakega človeka, svobodo za vsak narod. Pa ne samo to. Svet pričakuje, da bo moč dolarja prinesla — v nasprotju s funtom — milijanskim množicam ljudi iz delavskih stanov višjo življenjsko raven, da jih bo kulturno in gospodarsko dvignila. Ako ljudstvo in narodi ne bodo razočarani v tem pričakovanju, bo pohod dolarja izpolnil svojo zgodovinsko nalogo.

Moški dobijo delo

Aeronautical Work
Tool and Diemakers
Toolroom Grinders
General Machinists
Toolroom
Production Grinders
Inspectors
(Line and Floor)
Also Operators for:
Turret Lathes
Automatics
(Multi-Single-Spindle)
Punch Presses
Borematics

Družba preskrbi kosilo, kavo, zavarovalnico, bolniško in zdravniško oskrbo. Liberalni sistem počitnic. Visoka plača od ure in poravnane življenjskih potrebščin.

Mora biti pripravljen delati katerikoli sif. 10% bonus za drugi in tretji sif.

Priložni lokal
Dobra transportacija
Radi boste delali pri
JACK & HEINTZ
17600 BROADWAY
Oglasite se v employment uradu
V pondeljek skozi petek 8 zj. do 5 pop.
V torek do 9 zv.
V soboto do 1 pop.
V nedeljo od 10 zj. do 2 pop.
Prosimo, prinesite izkaz
U. S. državljanstva
(mar.30,apr.1,3)

DIEMAKERS
Za srednje in velike dies
**TOOLROOM ENGINE
LATHE OPERATORS
MACHINE REPAIRMEN
DIE REPAIRMEN**
Mi bi radi tudi govorili z
MACHINISTS

Visoka plača od ure in čas in pol za nadurno delo ter dvojna plača ob nedeljah. Dobri delovni pogoji in dodatki za življenjske stroške.
Ta dela pri OBEH NASIH TOVARNAH, E. 93 in Woodland ter 1115 W. 152 St., ampak ZGLASITE SE MORATE V ST. 1 employment uradu.

MURRAY OHIO MFG. CO.
1115 E. 152 St.
(63)

**Machine Operators
AND
Assemblers**

Visoka plača od ure z dodatkom za življenjske potrebščine. Prosimo ogasite se osebno v našem employment uradu na Engle Rd., južno od Brookpark.

FORD MOTOR CO.
17601 Brookpark Rd.
(63)

Jejklarna išče delavce
Jejklarna nudi izvrstne delovne možnosti v različnih oddelkih z možnostjo napredovanja. Dobra začetna plača in razne druge ugodnosti. Oglasite se v pisarni na Independence Rd., pod Clark Ave. mostom.

REPUBLIC STEEL
(mar.30,apr.1)

Ženske dobijo delo
Splošno delo v lovarni

Imamo delo za ženske pod 40 let stare za skupno skladanje ali delo na manjših strojih. Morajo govoriti in razumeti vsaj nekaj angleškega. Delo samo podnevi. Plača od ure.

KROMEX CORP.
880 E. 72 St.
(severno od St. Clair)
(62)

MALI OGLASI
Hiša naprodaj
Proda se hiša s 5 sobami in kopalnico, plinska kurjava, garaža, na južni strani mesta Los Angeles. Če se mislite seliti v scenčno Californijo, se obrnite za pojasnila na Frank Lipoglavšek, 1423 W. 39 St. Los Angeles, Cal.
(66)

**Pozor! Pozor!
Važno za vse!**

Na obisk v staro domovino
Veliko rojakov je v zadnjih letih obiskalo našo staro domovino SLOVENIJO. Različno je bilo njihovo mnenje o tamkajšnjih političnih in gospodarskih razmerah, toda vsi so hvalili LEPOTO naše stare domovine in pripovedovali o neštetih zanimivostih, ki so jih tam videli. Na poti v domovino si je večina naših rojakov ogledala tudi PARIZ in druga velika mesta Zahodne in Južne Evrope. Užitek in veselje, ki so ga dosedanji obiskovalci naše stare domovine in Evrope užili, vlečeta tja tudi druge. V velikem številu se prijavljajo. OPOZARJAMO ONE, KI ŽELE ŠE LETOS OBISKATI STARO DOMOVINO, NAJ SE JAVIJO ČIM PREJ!

Z ladjo ali letalom
Potovanje je možno z LADJO ali LETALOM. Potovanje z LETALOM je veliko hitreje in manj naporeno, torej primerno posebno za STAREJŠE LJUDI in za take, ki NIMAJO NA RAZPOLAGO VELIKO ČASA.

Pomagajmo sorodnikom in prijateljem
Jugoslavija še ni prebrodila gospodarskih težav, ki sta jih povzročili zadnja vojna in v zadnjih letih posebno suša. Zato je blago v razmerju z zasluzkom precej drago. Le redki so predmeti, ki jih v Jugoslaviji danes ne morete kupiti — če imate seveda DENAR. Vsem onim rojakom, ki imajo v Jugoslaviji prijatelje ali sorodnike, katerim bi radi pomagali, smo na razpolago za pošiljanje DENARJA — to je NAJBOLJ PRIPRAVNO in seveda tudi za pošiljanje MOKE in paketov s HRANO. Opremljamo tudi vaše lastne pakete, ki jih prinesete v naš urad.

Vse pošiljke zajamčene!
AUGUST KOLLANDER
6419 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
HEnderson 1-4148

Zeliš v osamljenosti zvestega prijatelja? Ga priščiš svojim dragim? Naroči čimpreje slovenski splošno misijonski mesečnik

"KATOLIŠKI MISIJONI"
V mesečnih obiskih te bodo razveseljevali ob tridesetletnem jubileju svojega obstoja skozi leto 1953 na 680 straneh. Urejavani od slovenskih lazaristov in tiskani v Buenos Airesu, ti bodo prinašali ob sodelovanju številnih slovenskih misijonskih pionirjev zanimiva poročila iz vseh delov sveta. Ob številnih lepih slikah boš lažje razumel aktualne članke, strahovito borbo človeštva za zmago dobrega nad zlim. Prijetno razvedrilo, široka razglednost, sočutje z duhovno bedo bližnjega, globoko cenjenje tvoje vere bodo bogati sadovi tega branja. V zahvalo se potrujdi, da bodo KATOLIŠKI MISIJONI brani v sleherni pošteni slovenski hiši v izseljenstvu, od vseh, ki jim ni vseeno, kam svet drvi.
Naročite Katoliške misijone takoj ali zahtevajte prve številke na ogled; Lenček Ladislav, Calle Cochabamba 1467, Buenos Aires, Argentina.
Za U.S.A. in KANADO samo \$2 letno, s pestro priložo "MISIJSKA NEDELJA" na 178 straneh pa \$1 več. Pišite na naslov:
REV. CHARLES WOLBANG, C.M.
500 East Cheltenham Ave., Philadelphia 44, Pa. U.S.A.

MALI OGLASI
Hiša naprodaj
Izvrstna hiša za 2 družini, 4 in 4, dva furneza, kombinacijski jejklarna in zimska okna zdolej. Zgotovljena podstrešna soba. Dvojna garaža. Blizu Waterloo Rd. in E. 161 St. Kličite IV 1-2372. —(64)

Poceni naprodaj
radi smrti, farma 6 1/2 akrov zemlje, prazna hiša, z garažo, med Route 84 in Route 307 — samo \$3200. Prej Don Bobey, Le Fevre Rd. Kličite VU 3-3371. (62)

Ali ste prehlajeni?
Pri nas imamo izbornico zdravilo da vam ustavi kašel in prehlaj. Pridite takoj, ko čutite prehlad.
Mandel Drug
15702 WATERLOO RD.
KE 1-0034

Hiša za dve družini v bližini E. 185 St., 5 sob spodaj, 5 sob zgoraj, zimska (storm) vrata in okna, dvojna garaža. Vse v dobrem stanju. V spodnje stanovanje se lahko vselite TAKOJ. Zelo dober nakup.
Imamo tudi več novih in starih hiš za katere lahko zamenjate vaše sedanje hiše.
KOVAČ REALTY
960 East 185 Street
KE 1-5030
(66)

Stanovanje se odda
4-sobno stanovanje s kopalnico, kurjava na premog, na 955 E. 69 St., se odda zakonskemu paru brez otrok. —(64)

Nujno
Mlad zakonski par in mati iščejo 5 ali 6 neopremljenih sob. Kor ima kaj naj pokliče EN 1-5384. —(62)

IVAN ZOREC:

Domačija ob Temenici

Tako je pa kar prav, da sva se dobila," je zgovorno pravil.

Trlepu je srce drhtelo. Kaj bo zvedel, kaj bo slišal? Dobro ali slabo? Tak govori že, priskut nerodna!

Strmel je v Amerikanca in nepričakljivo čakal. Pa ta se je zagledal v dolino temeniško, oči so mu jo molče božale, pogleda kar umekniti ni mogel.

Za trenutek se je tudi Trlep zameknil tja dol in z očmi obstal na Trlepovini.

O, tale človek ima zanj Janezove besede, on, oče, pa nima

več doma za sina . . .

Inako se mu je storilo, zahteval bi bil, če bi bil sam.

"Kako je — onemu tam?" je posilil trdo vprašal, da se ne bi razjokal od žalosti nad Trlepovino in od veselja, da ima pred seboj sla . . .

"Vašemu Janezu? Dobro," je Amerikanec zamrmral, oči pa ni umeknil z lepote, ki jo je dolgo moral gledati le v sanjah in ki mu jo je domači kraj razodeval zdaj po mučnem bivanju v tujini.

"Glej ga, ali mi ne ve nič drugega povedati?" se je Trlep skoraj ujezil.

Amerikanec se je zdrznil iz živih sanj in brž rekel:

"Nobene sile mu ni in vsi so zdravi."

"Kdo: vsi?"

"I, no: on, žena, otroci."

"Aha," je Trlep pokimal in zardel.

"Pa denarja ima tudi že lep kup, dobro zasluži in varčen je."

"Kaj poveš?" se je čudil, da bi poživil počasno pripovedovanje.

"Kako bi ga ne imel, saj je priženil, da bi za tisto doto že lahko kupil prav čedno domačijo."

"Priženil, praviš?"

"Ančka, njegova žena, je bila že dolgo v Ameriki in zmerom pametna in pridna. Vsi smo se čudili in ga kar zavidali, kako doto mu je prinesla."

Vsaka beseda hvale, ki jo je Janezov sel vedel za Ančko, je bila boleča igla, tako ga je bola.

Pobesil je oči, srce mu je drhtelo v velikem kesanju. Ponižanega se je čutil in kaznovanega za napuh in trmoglavost, kakor še nikoli ne.

"Ali misli še kdaj semkaj domov?" je plaho vprašal.

"O domu ne govori rad. Prvi čas je venomer mislil nanj in govoril o svojih domačih. Zdaj ga ne jemlje več v misel."

"Hm," je Trlep vzdihnil ves potrt.

"Pa Ančka ga zmerom silj, da bi se vrnila v stari kraj. Prijateljica sta, prav kmalu ga bo spet ljuba semkaj; še misliti ni, da ga ne bi."

Oba sta pomolčala in počasi kobalila po strmi poti.

Amerikanec se je ves zameknjen oziral po valovitem hribju, tu, tam pretrganem z ozko dolino ali s topo tokavo.

Trlep je tiho preudarjal, kar je pravkar slišal. Misli so iskale "osebenjico" in se niso razburjale; gledale so Janeza in niso bile osate; božale so vnučke in so bile čisto mehke in nežne.

"Ona, praviš, da mu prigovarja?" je oprezno vpraševal.

"Ona, ona; zmerom je nad njim."

Amerikanec je še pravil in pravil. Trlep je poslušal in se tiho, a z neko nejevoljo čudil, kako more osebenjica imeti več ljubezni do domačega kraja nego jo kaže njegov sin.

In spet je v velikem kesanju pobešal oči.

Amerikancu se je jezik razmotal. Janez da je mož, ki ga ima vse rado; Ančka je tako všečna in pridovna ženska, da ga je vredna kakor ga ne bi bila nobena druga; in kako lepo vzgajata otroke; oba fantička in punčka so pravi angelčki; lepa družinica je za zgled vsem, ki jo poznajo.

Amerikančeve besede so Trlepu mogočno dobro dele, obenem pa so ga teple po srcu, da bi bil prav lahko ječal kar na glas.

Poslušal je molče, le včasih

je vrnil kakovo vpražanje ali pa se je oziral v dolino, samo da ne bi kazal, kako rad poslušal hvalo svojega sinu in njegove družine. Vpraševal je po otrocih in Ančki, Janeza se ni upal jemati v misel; saj je vedel, da bi ga nemara premagalo in da bi utegnil pred tujim človekom izdati bridkost svoje zle usode.

Skrivnostnost gospoda na Primskovem, brezast pogled njegovih ostrih, bodečih oči izpod resastih sivih obrvi, nepričakovana radost Amerikančevih besedi o Janezu in njegovi družinici, bolečina prekesnega kesanja in težke vesti, da se je bil dajal premagovati po slepi strasti svoje trmoglavosti — vse to mu je boleče prebiralo živce in ključalo srce.

Trlep je bil res čisto omoten, ko se je vračal domov.

In bolj ko se je bližal dolini, bolj mu je bilo težko. Pogled se mu je ustavljal na Trlepovini in spotal ob Kraševčevino.

Da, Nace in Marička sta vsega kriva. Ali nista vsega delala le njemu nakljub? Gospodariti sta hotela le kar po svoje. Samo, da bi mi nagajala in da bi umeknila pete, sta še domačijo zadegala v golt bajtarskemu prihajaču. Marička ni več mislila, da ima še brata, in Nace je poznal le svojo Kraševčevino in jo rad imel. Ali niso taki ljudje hujši ko volčje?

Dosihmal je le zase čutil zgubo Trlepovine, zase trpel krvavo žalost za njo; posihmal mu je bila vsa bridkost postoterja na v mislih na Janeza in njegovo družino.

O, trdo ti je stopal po poti, ki se je s strmovitostjo unašala v dolino, vsak korak mu je bil poudarek jeze na Maričko in Naceta, vsaka kretinja roke togoten zamahljaj.

Dan se je nagnil do tal, zdaljšane sence so se utrinjale, v dolini se je gostil mrak, vanj se je zavijala tihota, ki nastaja ob meji zaspalega dne in vsta-

le noči, iz Temenice je puhtela koprena tenke megle in pogrnjala beloto tihega večera.

Ali on ni gledal po domačnosti, ki je v temeniški zibki legala spat. Misli so se igrle z novico o Janezu, oči so mu togotno iskale Kraševčevino, v srcu se mu je zmerom bolj vžigala in kuhala jeza na Maričko in Naceta, ki sta tako leško zavržla Trlepovino.

Noge so ga kar same zanesle h Kraševčevim.

V gostilniški sobi je vrelo nekaj kmetov, ki so se malo prej vrnil s sejma v Martinji vasi. Tudi Obličan je bil med njimi. Nič kaj dobre volje niso bili. Sejem je bil slab: blaga dosti, kupcev malo, živina je šla skoraj pod nič, tako malo je bilo mesarjev.

Kmet, ki je slabo prodal, se je jezil in pil od nejevolje, skrbi in lehkomiselnosti.

"Da, sreča se ne da zmerom

ujeti za rep," mu je pritegovaval sosed.

"Da bi jo tri sto drenovih palic!"

"Kratek rep ima, večkrat je treba poseči za njim."

"Ko bi človek le ne segel po praznem — malokdaj ti zlomek ostane v rokah."

"Kaj bi, življenje je zmerom hujšje."

"Anti več, da ne bo še slabše?"

"Pokaj se pekliš? Umekni se, sinu daj!"

"Dokler bo tale še kaj gibal," je odkimal in pomigal z mezinem, "ne slišim na to uho."

"Trd si."

"In preudaren. Kaj ne veš, kako se godi starim, če jim mladi režejo kruh?"

"Včasih je res križ; še večji pa je, če si star in sam za vse."

Jaz bi ga preložil, če bi imel sina; hčeri pa res ne dam, naj dobo po moji smrti, kar bo in

kakor bo."

"Tako vsaj ne učkaš —," bi bil rad nazorno povedal, pa ga je ustavil pogled na Maričko, ki je prinesla vina in sedla k Obličanu.

CE HOCETE . . .
prodati ali kupiti posestvo ali trgovino, obrnite se do nas
JOS. GLOBOKAR
986 E. 74th St.
HE 1-6607

Prijatelj's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
Prescriptions — Vitamins
First Aid Supplies
Vogal St. Clair Ave in E. 68 St.

V blag spomin
STIRINAJSTE OBLETNICE SMRTI
NAŠE BLAGOPOKOJNE
MATERE

Matilde Walland

ki je za vedno zatisnila svoje blage oči dne 30. marca 1939

Snivaj zdaj Ti sanje sladke, v zemlji, v Bogu tam.

Da se vidimo v nebesih, sprosi milost božjo nam.

Zalujoči ostali:
OTROCI
Cleveland, Ohio, 30. marca 1953

DVA
POGREBNA
ZAVODA
za
zanesljivo
izkušeno
sočutno
pogrebno
posrežbo
po
ceni, ki jo SAMI
izberete
pokličite

A. GRDINA & SONS
FUNERAL DIRECTORS
1101 E. 12th St.
Cleveland, Ohio

Vložite vaše prihranke tja, kjer bodo rasli! . . .

PRIHRANKI VEČ NOSIJO

Začnite s prihranki pri nas in pazite, kako vaš denar raste, ki vam nosi lepe dobičke dvakrat na leto. Hranilne vloge so zavarovane do \$10,000 pri agenciji zvezne vlade. Torej imejte rastoče prihranke od zavarovane investicije . . . začnite ali dodajte k vašim prihrankom sedaj.

Vloge napravljene pred ali na 10. aprila bodo obrestovane od 1. aprila naprej

ST. CLAIR Savings-Loan Co.
813 E. 185th St. IV 1-7800
6235 ST. CLAIR HE 1-5670

Zahvala in v Blag Spomin

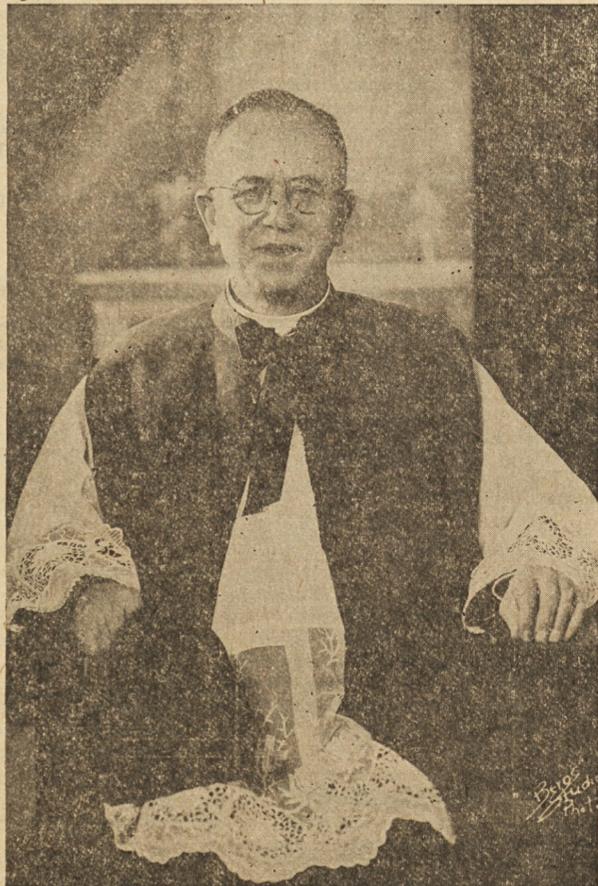
Ob prvi obletnici smrti našega dragega in nepozabnega brata in strica

1877

Rt. Rev. Msgr. Bartholomew J. Ponikvar

1952

katerega je Bog nenadoma poklical k sebi 30. marca 1952 želimo izražati splošno zahvalo in obujati spomin nanj.

Pogreb se je vršil 2. aprila 1952 pod vodstvom Frank Zakrajšek in Sinovi pogrebnega zavoda. Procesija duhovnikov z nadškofom E. Hobanom je šla iz župnišča na cesto in v cerkev. Paradna četa policijske konjenice je pred cerkvijo postavila častno stražo. Ob 11 je nadškof Hoban pristopil k oltarju ter začel maševati. V cerkvi je bilo nad 100 duhovnikov, med njimi okoli 20 monsignorjev. Cerkev je bila polna vernikov. Celo na galeriji so mnogi pristvovali obredom. Truplo blagopokojnega gospoda je bilo prepeljano k večnemu počitku na Kalvarija pokopališče, kjer je molitve opravil Father Baraga.

Pokojni župnik fare sv. Vida, Monsignor Ponikvar, je bil rojen v Blokah v Sloveniji 21. avgusta 1877. V Ameriko je prispel leta 1901 ter je šel takoj študirat bogoslovje v semenišče v St. Paul, Minn. Novo mašo je pel pri sv. Lovrencu v Clevelandu dne 24. junija 1906. Svojo prvo duhovno službo je nastopil v slovaški cerkvi v Binghamtonu, N. Y., kje je bil le malo časa, nakar je bil prestavljen na župnijo sv. Cirila in Metoda v Lorain, Ohio, kjer je ostal devet mesecev. Dne 2. avgusta 1907 je bil uradno imenovan za župnika pri župniji sv. Vida v Clevelandu, ki je največja slovenska župnija v Ameriki. Z vso vnemo je pokojni gospod začel delovati za slovensko farno šolo, ki jo je tudi uresničil leta 1912 in kateri se ima marsikateri clevelandski Slovenec zahvaliti, da je bil vzgojen v katoliškem in slovenskem duhu. Z neumornim trudom in močno voljo se je posrečilo Monsignorju dovršiti tudi novo

cerkev. Šola in cerkev sta veličasten spomenik njegovega dela in doprinos.

V dolžnost si štejemo, da se s tem iskreno zahvalimo vsej duhovščini, posebno pa Rt. Rev. Msgr. Omanu za pridigo, in sledečim, ki so asistirali nadškofu Hobanu pri sv. maši: Father Bombach, Father Baznik, Father Cimperman in Father Pevec. Hvala tudi domači duhovščini za pomoč ob času smrti: Father Baraga, Father Tomc, Father Godina in Msgr. Škrbec.

Našo toplo zahvalo naj sprejmejo pevci Lire in Ilirije za zapete žalostinke. Enaka zahvala članom društva sv. Imena in članom katoliških Veteranov, ki so stalno stali stražo ob krsti.

Našo globoko zahvalo naj sprejmejo vsi oni, ki so darovali za sv. maše, ki so se in se bodo brale za mir duši pokojnika. Zahvalimo se tudi za darovane vence.

Prisrčna hvala cerkvenim odbornikom, ki so nosili krsto. Hvala tudi farnim organizacijam, ki so skrbeli za molitve ob krsti.

Naša iskrena zahvala vsem, ki so na dan pogreba dali na razpolago svoje avtomobile za spremstvo na pokopališče, posebno še Želetovem pogrebem zavodu.

Srčno hvalo izrekamo vsem, ki so nam ustmeno ali pismeno izrekli svoje sožalje, posebno mestnim odbornikom, in vsem, ki so nam v dneh žalosti bili v pomoč.

Hvala pogrebemu zavodu Frank Zakrajšek in Sinovi za vzorno vodstvo pogreba in za vsestransko izvrstno postrežbo.

Pokojnemu gospodu, ki je bil blaga duša in vzoren duhovnik Gospodov, naj bo rahla ameriška gruda in naj mu sveti večna luč! Naj v miru počiva!

"Kaj čem vrniti Gospodu za vse, kar mi je dodelil? Kelih zveličanja bom vzel, in ime Gospodovo bom klical."

Vsi bomo enkrat zaspali, v miru počivali vsi; delo za vselej končali, v hišo Očetovo šli.

Zalujoči ostali:

ANTON PONIKVAR, brat;
ANNA por. KNAUS, MARY por. HRIBAR, nečakinji; LOJZE in ANTON, nečaka v Toronto;
OLGA, sestra v Argentini;
MARJETA INTIHAR, sestra v Jugoslaviji; NEČAKI in NEČAKINJE in OSTALO SORODSTVO.
Cleveland, O., 30. marca 1953.